

Tóth Dóra

ÁBÉCÉSKÖNYV

**Tankönyv a magyar tannyelvű iskolák
1. osztálya számára**

4-те видання, перероблене і доповнене

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України*

Львів
Видавництво «Світ»
2012

УДК 811.511.141(075.2)

ББК 81.665.2я7

T50

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України
(наказ № 118 від 07.02.2012 р.)*

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

JELMAGYARÁZAT:

Bontsd hangokra!

Másold át a füzetedbe!

Egy hang jele

Válaszolj a kérdésekre!

Találd ki!

Játsszátok el!

Keress meg az ismert hangokat!

Szómagyarázat

Jegyezd meg a népi bölcsességeket!

Házi feladat

Fejtsd meg a képrejtvényt!

Olvasd el némán! Készülj a hangos olvasásra!

*Художники: Агнеш Медвецька
Марина Штурма*

Товт Д.Е.

T50 Буквар. Угорська мова для загальноосвітніх навчальних закладів з навчанням угорською мовою : підручник для 1 класу / Д.Е. Товт. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Львів : Світ, 2012. – 144 с. : іл.

ISBN 978-966-603-731-5

УДК 811.511.141(075.2)
ББК 81.665.2я7

© Товт Д.Е., 2003

© Медвецька А.М., Штурма М.С., ілюстрації, 2003

© Видавництво «Світ», макет, художнє оформлення, 2003

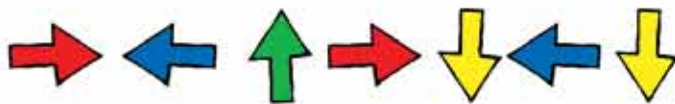
© Товт Д.Е., 2012

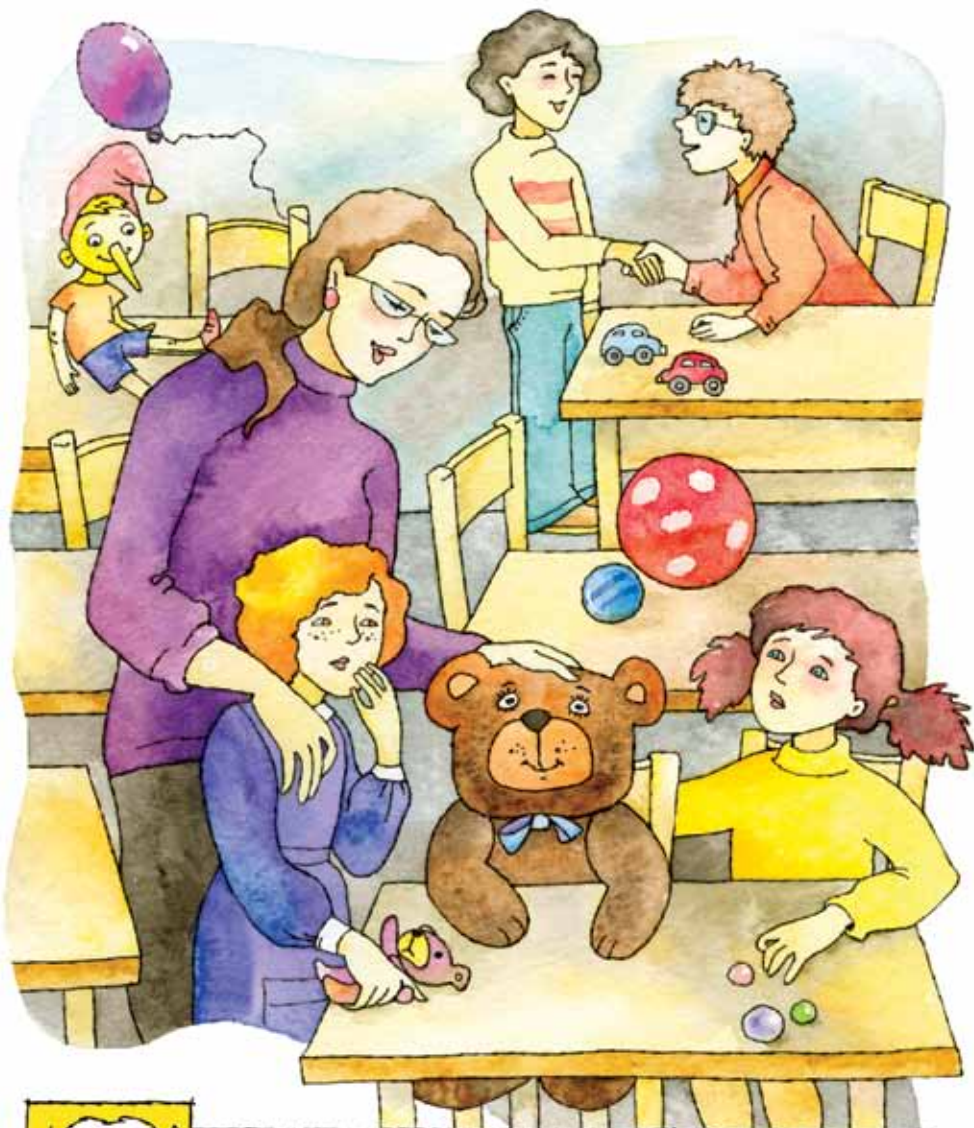
© Медвецька А.М., Штурма М.С., ілюстрації, 2012

© Видавництво «Світ», макет, художнє оформлення, 2012

ISBN 978-966-603-731-5

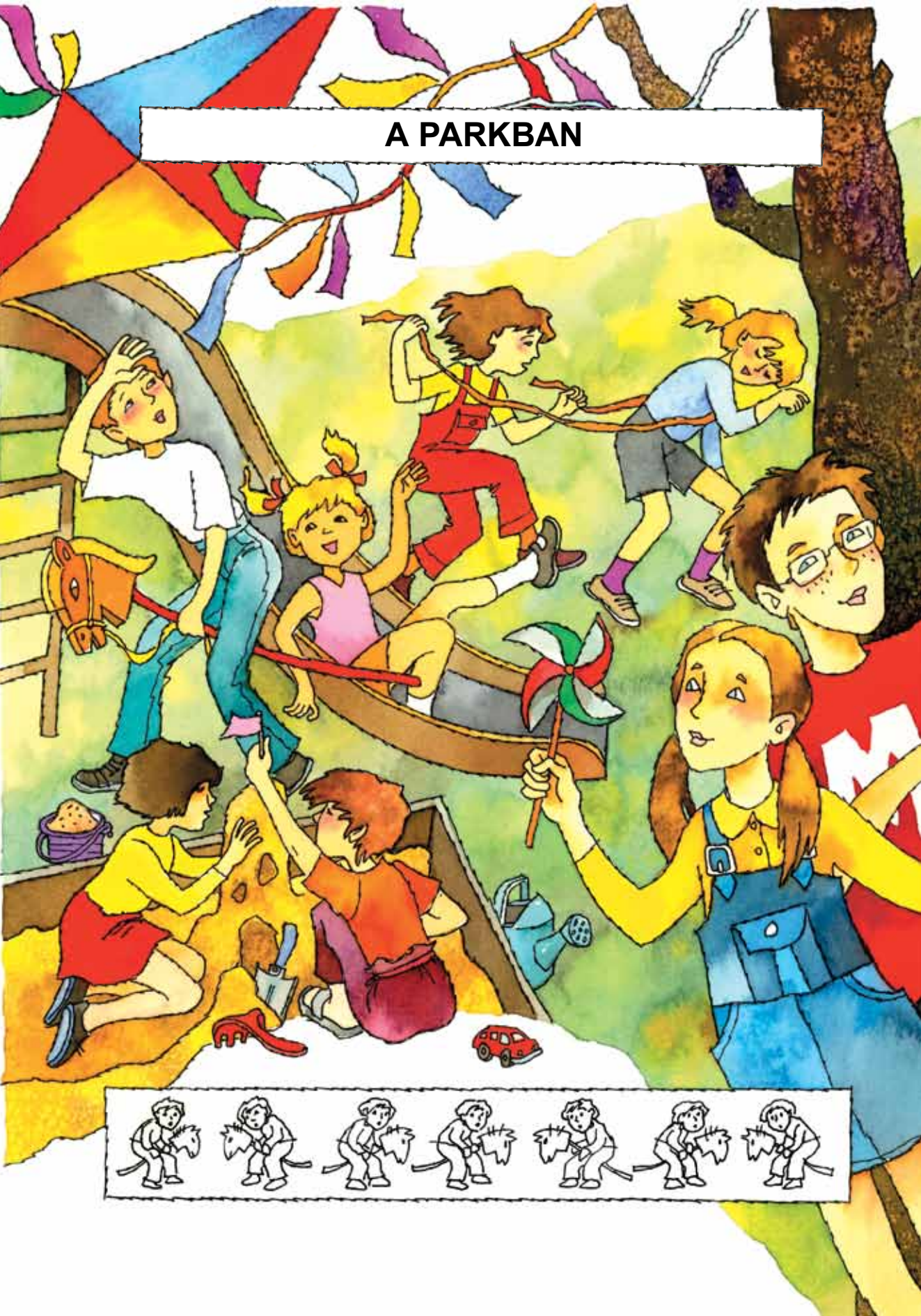
I. SZÓBELI ELŐKÉSZÍTŐ SZAKASZ HÍVOGAT AZ ISKOLA

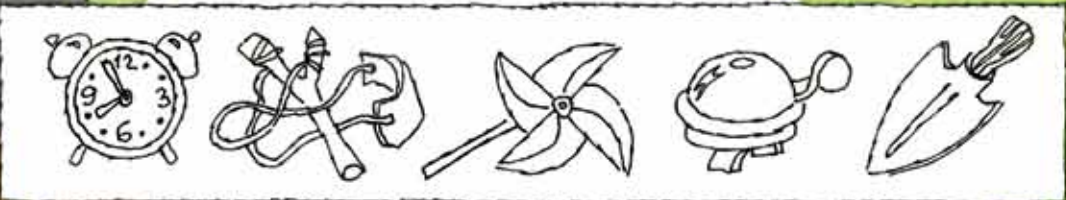

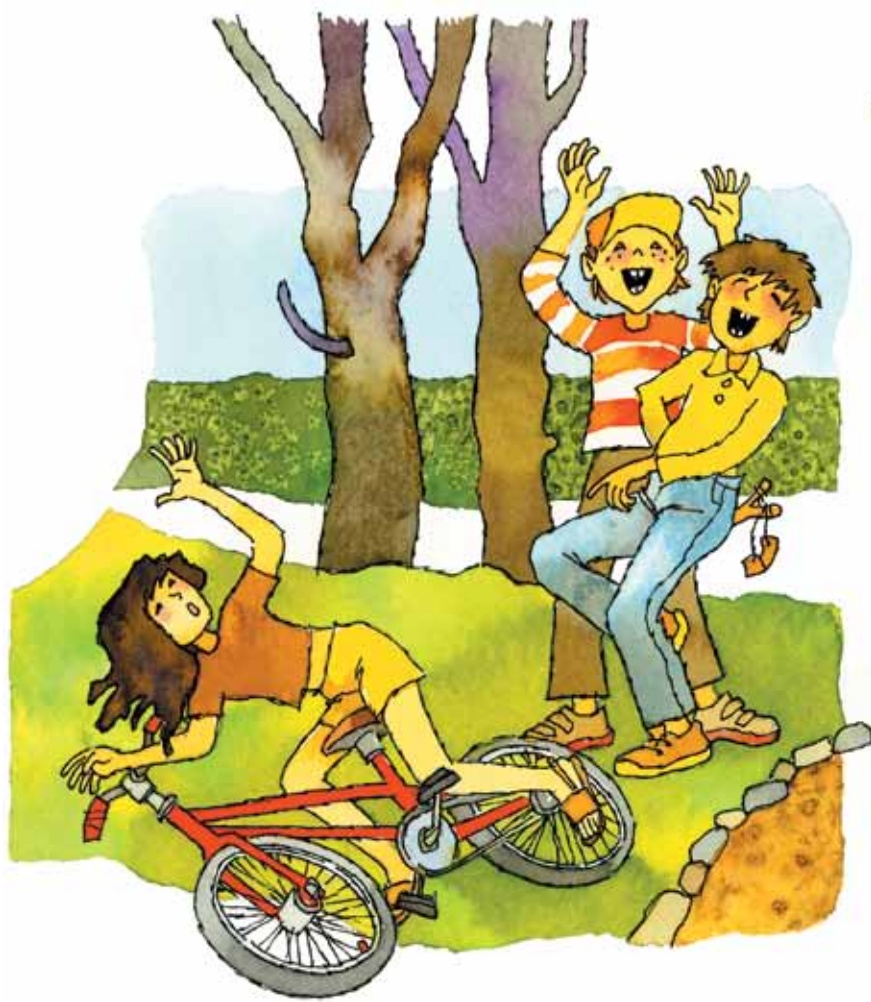

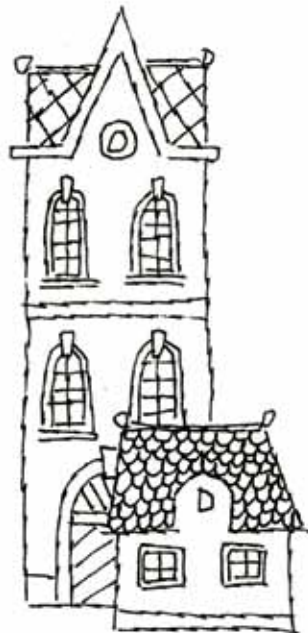
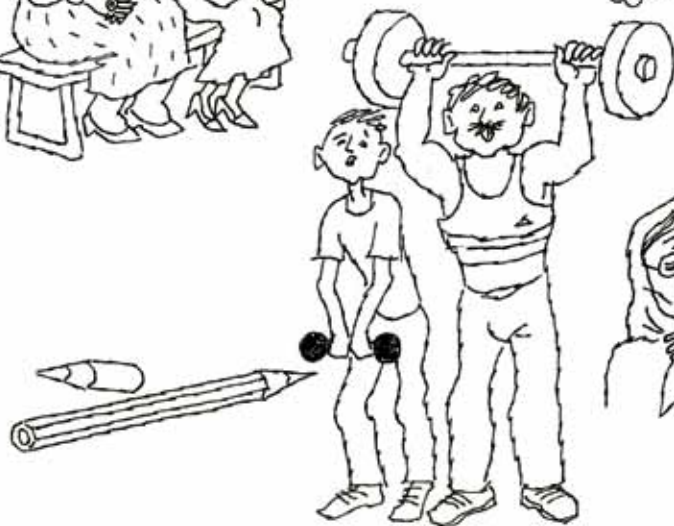
A PARKBAN

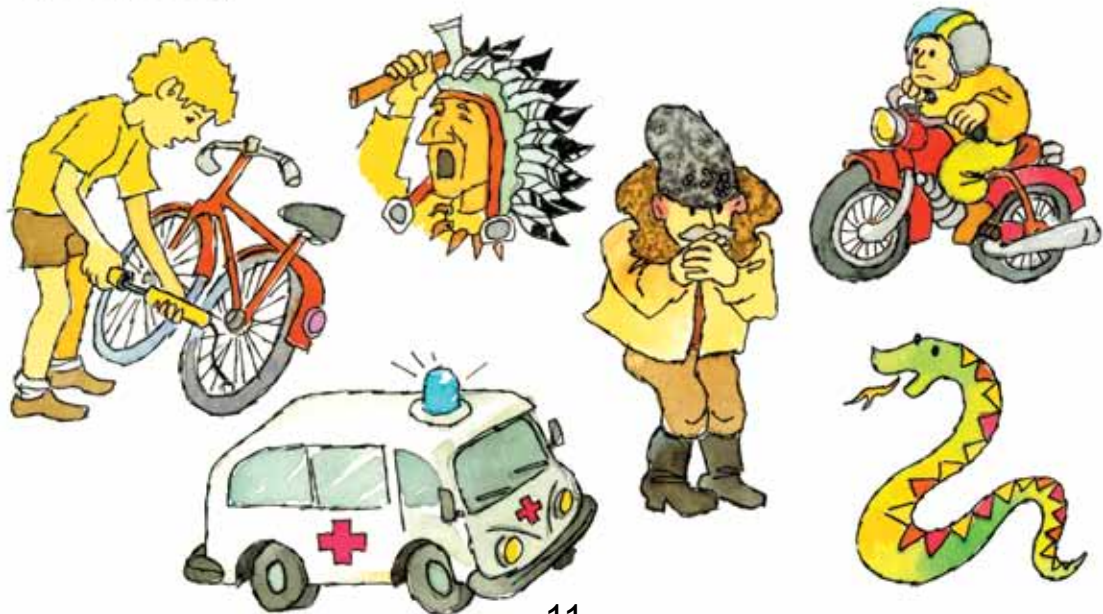
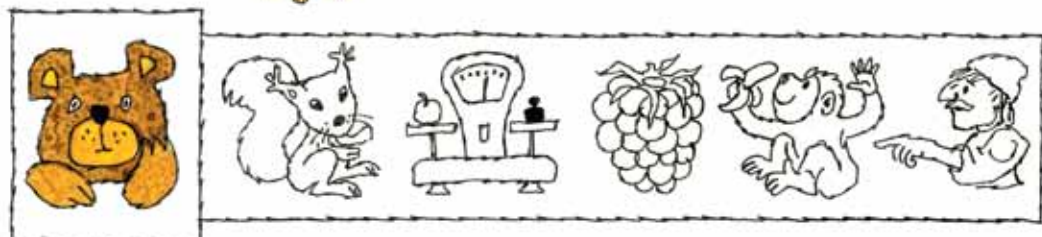
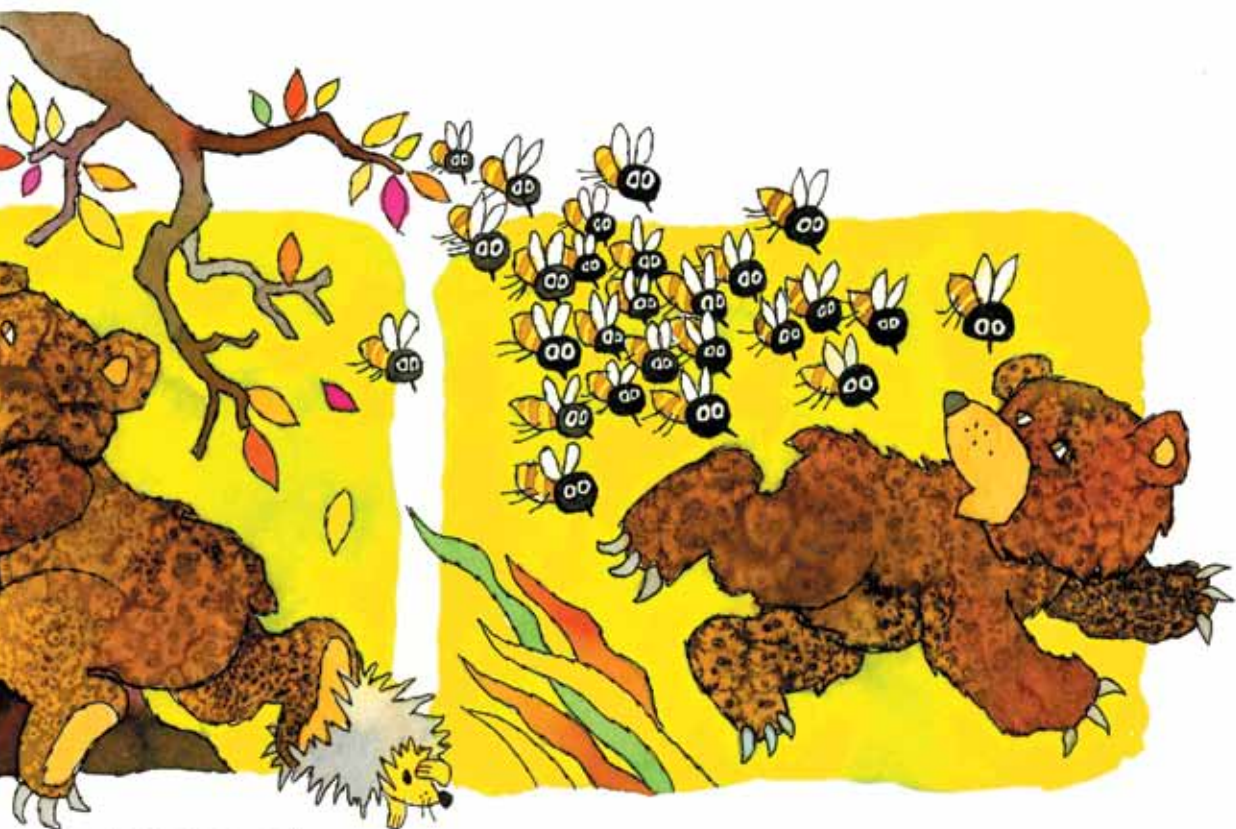

VISELKEDÉSI SZABÁLYOK

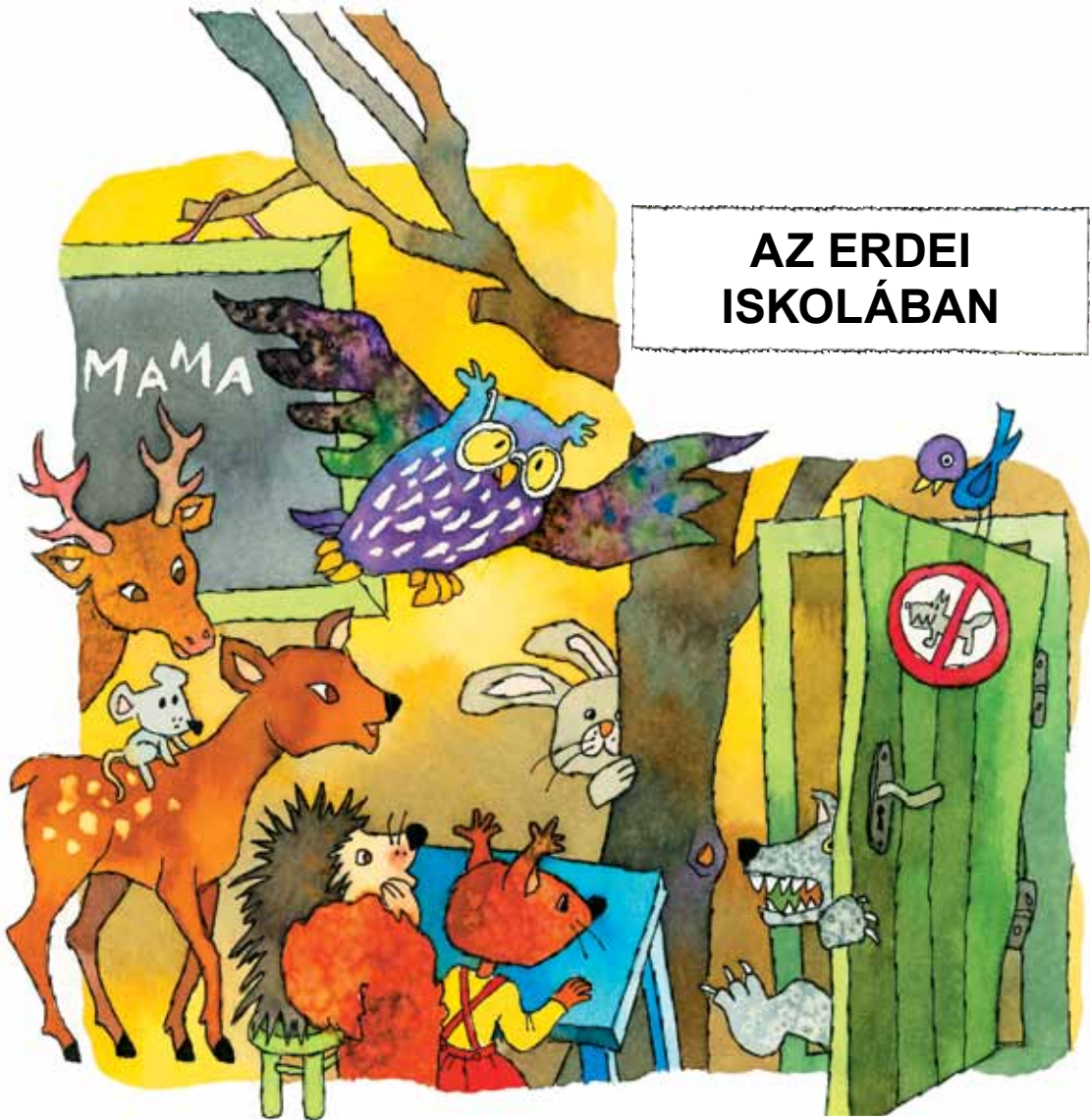

MESÉLD EL A MACKÓ TÖRTÉNETÉT

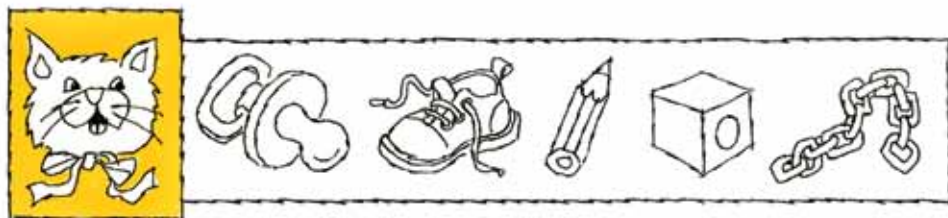
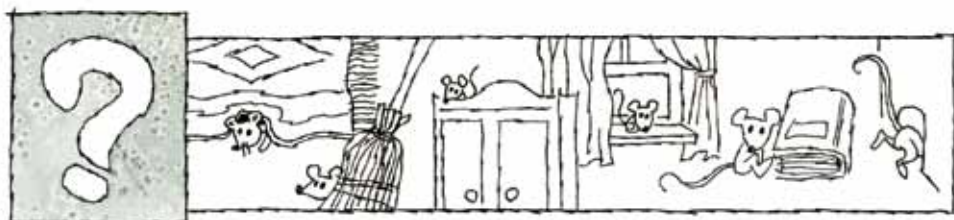
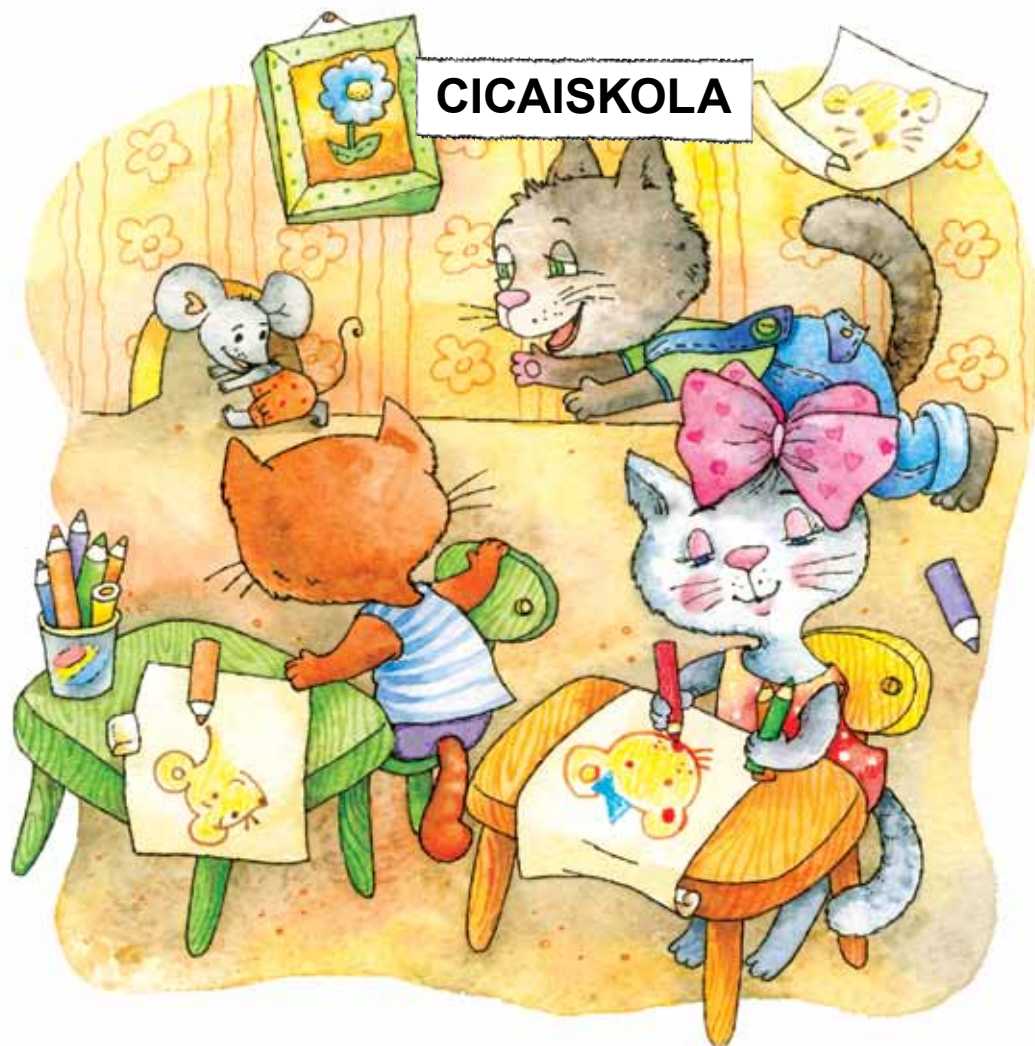

AZ ERDEI ISKOLÁBAN

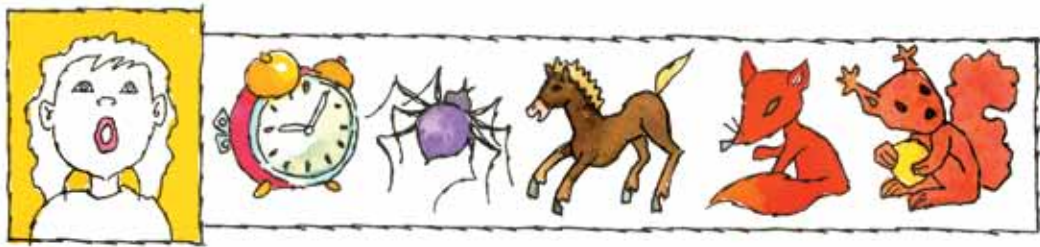
CICAISKOLA

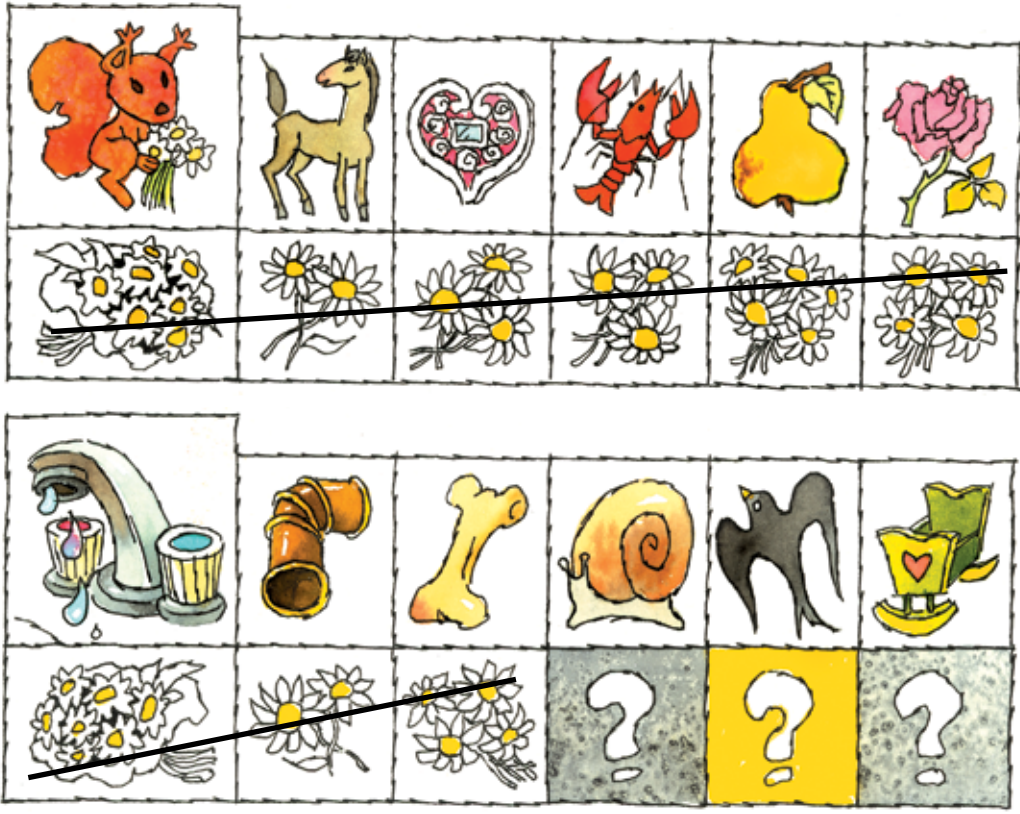

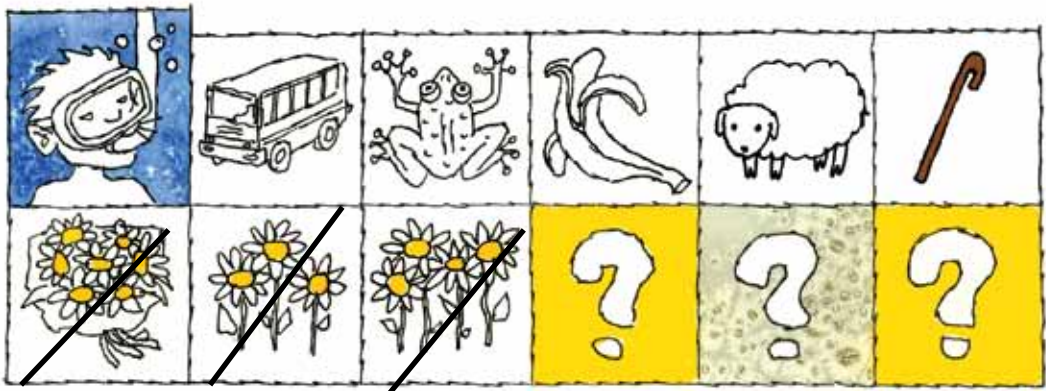
VACKOR MESÉL

VÍZPARTI KIRÁNDULÁS

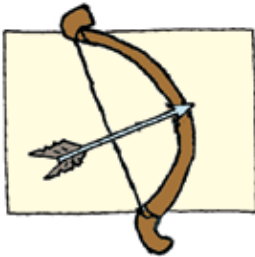
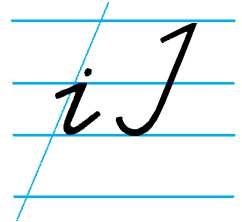

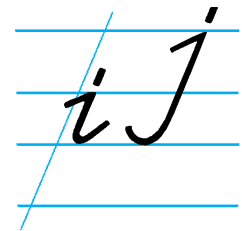
II. BETŰTANULÁSI SZAKASZ

i l

í í

i í i í í i í i í i í i í i í i

i ☀️ ☀️

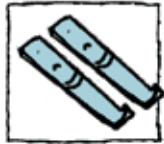
☀️ i ☀️

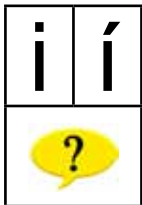
☀️ i ☀️ ☀️

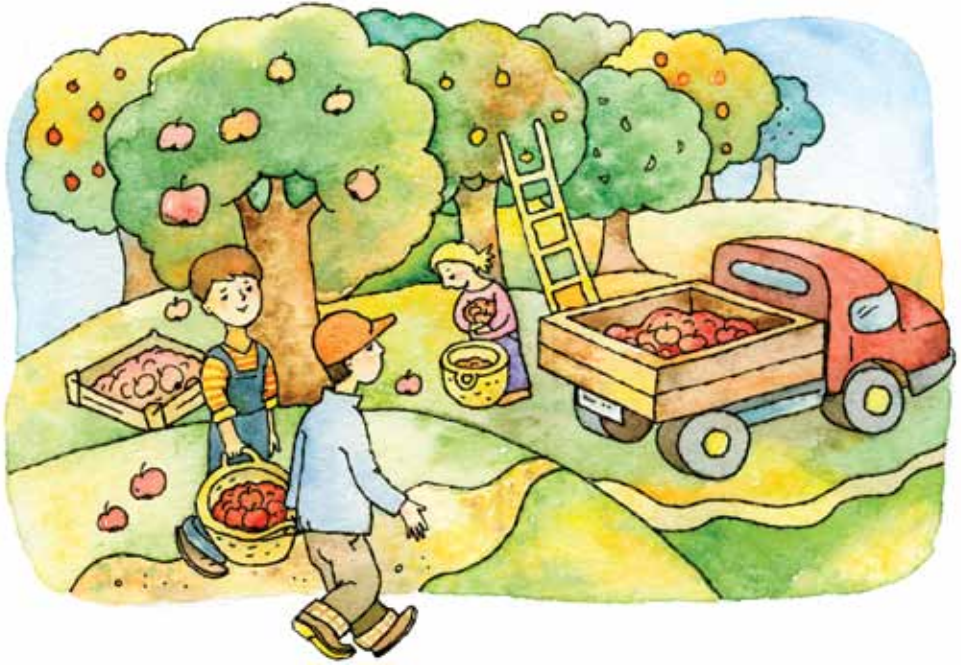

☀️ i ☀️ ☀️

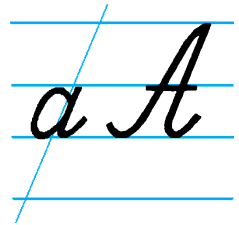

|

a A

a i a i í a í a a i
 A A I I A I A Í Í A

a ☺ a ☺

a ☺ a ☺

☺ a ☺ a

☺ ☺ ☺ ☺ a

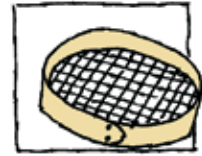

í a í l a í a l í a

A Í A l A A í l A

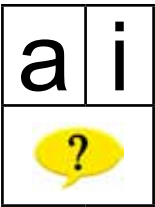
A

☀️ i ☀️ a

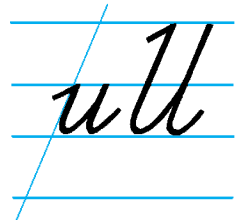
☀️ i ☀️ a

☀️ i ☀️ a

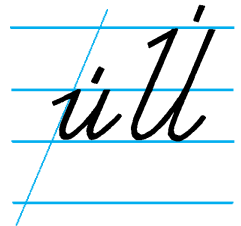

u U

ú Ú

u a u ú i a u u i ú a i u

☀️ u ☀️ a

☀️ a ☀️ u ☀️ ú ☀️ ☀️ ☀️ ☀️

☀️ ú ☀️

U A I A U I U A U I

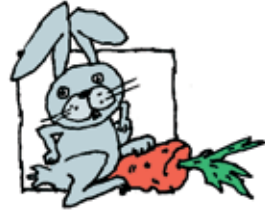

U-ú! U-ú!

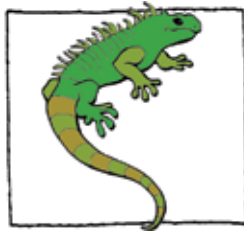
Ui! Ui!

u	ú
?	

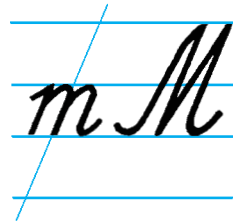

ú	í	a
?		

m M

Mú!

mi ma

am im UM IM

ma-mi ma-ma ma-i

ma ☺ ☺ m

m ☺ ☺ u ☺

☺ ma

☺ ☺ m ☺ a

i a u m í m ú a í m
M I A M Ú Í A U I

Képrejtvény

Mi-mi.

Ma-ma

m

m a

ma m

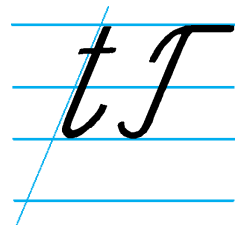
m ?

mi mú ma mu úm ím
ÚM ÍM AM UM MI MU

t T

ti ta tu ta tu ti
 ít at út itt at ít
 i-tat mu-tat

út

t☀

t☀☀☀

t☀☀☀a

i m t u a t ú í t m a
T A U M I T Ú Í M A

A-ti

Ti-mi

Képrejtvény

Mit mu-tat
Ti-mi?

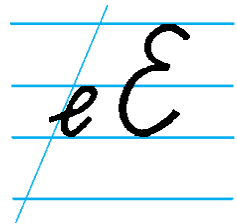
A-ti i-tat.

Mit i-tat A-ti?

e E

me te em et te em
TE EM ET EM ME

e ☀️

e ☀️ et

e ☀️ ☀️ ☀️

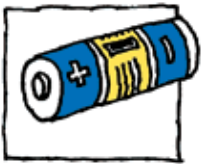

te ☀️ e

e i m a t ú e í t u e
 E Í M A T Ú E I Ú E

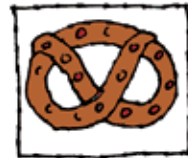
Í-me Em-ma.
 E-ta e-te-ti.

e ☺ em

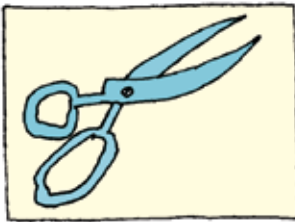

☺ e ☺ e

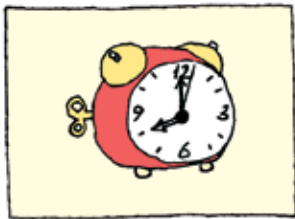
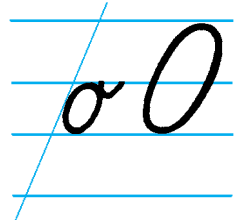

☺ e ☺ e ☺

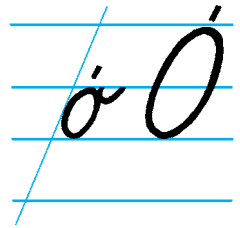

o O

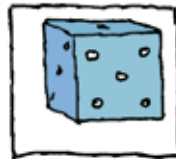
ó Ó

mo to om ott TÓ MÓ ÓT ÓM

o to

o a

ó

a to

ó a e o t i m u ó m ú t í
 A E O Ó T M I U M Ú Í

Képrejtvény

Itt a tó.

To-mi

Mit e-tet Ti-mót?

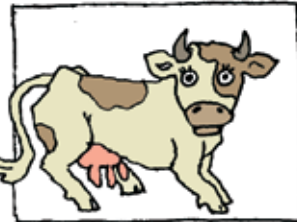
Ti-mót

e-tet.

Mit i-tat Ot-tó?

Ot-tó

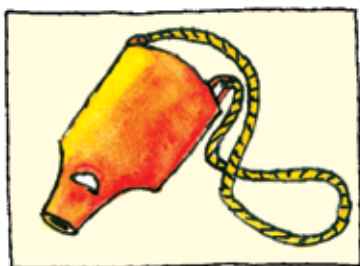
i-tat.

Ott Ti-mót e-tet, itt Ot-tó i-tat.

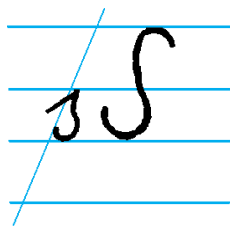

Másold át a füzetedbe!

Ott Ti-mót e-tet, itt Ot-tó i-tat.

s S

sí sa se su só
 IS ES AS OS US
 es-te Mi-si Sa-mu

s ☀️ ☀️

sí ☀️

sa ☀️ ☀️ a

s ☀️ to ☀️

Képrejtvény

Itt a sas.

Ott a

.

A-mott si-et a

.

A ma-ma mos.

A

sós.

A

is sós?

Mi-si

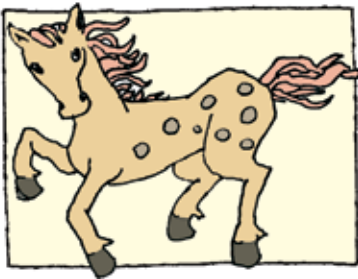

.

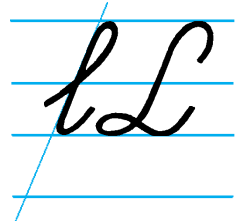
Mit si-mít E-me-se?

Másold át a füzetedbe!

I L

l^o

la le lu li ól
LU LI LE LA LÓ

alma

olló

le ☺☺ l

l ☺ m ☺ a

Képrejtvény

Mit e-mel La-li?

Mit lelt I-lus?

Ol-lót? So-mot? Tol-lat?

Másold át a füzetedbe!

I-lus li-la tol-lat lelt.

Mit tett a tol-lal?

Li-li el-e-sett.

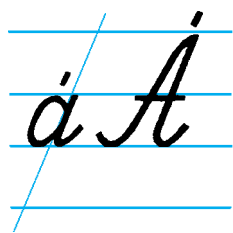
A-li si-et,

e-me-li Li-lit.

á Á

má lá tá sá ál
 ÁS ÁM ÁT ÁLL SÁ

Is-ti sá-lat lát.

á ☺

ásó

☺ á ☺

☺ á ☺

Ot-tó á-sott.
Es-te ál-mos lett.
Á-sí-tott.

E-tus sa-lá-tát
tá-lal.
Til-tál, itt a tál.

Ta-más a-u-tót
mo-sott.
A ma-ma lát-ta
Ta-mást.

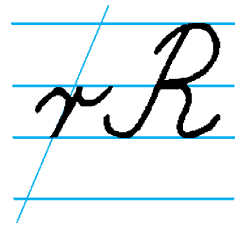

Ta-más a-u-tót mo-sott.

A ma-ma lát-ta Ta-mást.

r R

rí

rá

ru

re

ró

úr

er

ár

ír

orr

rút

sír

sár

á-ru

í-ró

rá ☺

ró ☺ a

☺ ere ☺

motor

Ir-ma

Ri-ta

Sá-ra

Már-ta

Te-ri

Má-ri-a

Képrejtvény

Mit te-rít Im-re

Rá-ró-ra?

Ló-ri ír.

Sá-ri sír.

Mit si-rat

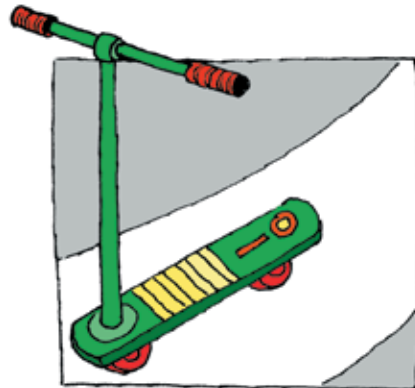
Sá-ri?

Mi-re áll Ma-ri?

Mo-tor-ra?

Rol-ler-re!

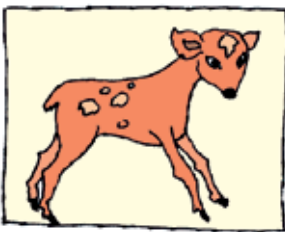
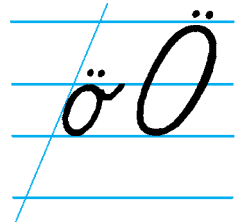

ö-röm

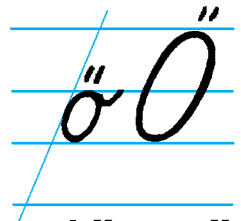

mö tö sö rö öt

ö Ö

ő Ö

őr öt ös lő tő

ö ☀

☀ ö ☀ ör

☀ i ☀ ő

☀ őlő

Másold át
a füzettedbe!

Si-ess, E-mő!

Si-ess, Örs!

Te is si-ess,

Ma-ris!

E-mő el-ső lett.

Ma-ris el-e-sett.

Mi lett Örs-sel?

Képrejtvény

Mi-si e-te-tőt

ál-lí-tott.

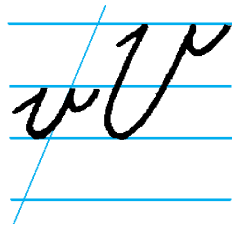
-te-tő

vár

v V

vi va vő óv ív vív vet vas

Vi-li vá-rat lát.

vá a

vő ör

áva

ív

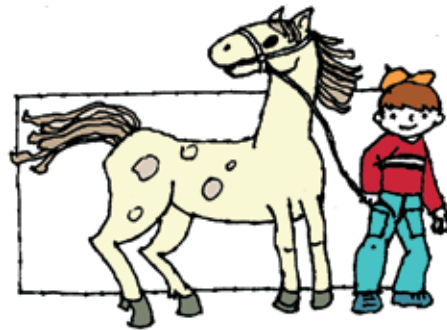
Ve-ra le-vest
mer.

Vil-mos vil-lá-val
e-vett.

Va-li te-á-val
vár-ta a ma-mát.

Ro-li lo-vas.
Itt a lo-va.

Képrejtvény

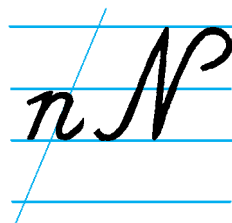
út-

-mos

n N

ni na no ne nõ ná

AN ÍN UN ÖN ÁN EN

na ☀

☀inta

in ☀ián

Tár-sa-im ne-ve

Nel-li

An-tal

An-tó-ni-a

Mi lett Nu-si
vá-rá-val?

Er-nő el-ron-tot-ta.

– No-no, Er-nő!

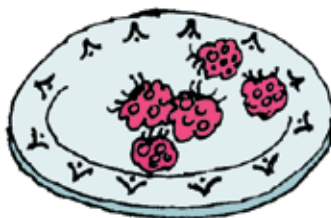
Á-ron men-tőt tol.

– Ní-nó, ní-nó!

Nó-ra mál-nát en-ne.

Itt a mál-na, Nó-ra.

Most vet-te An-na.

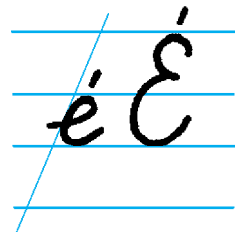
Másold át a füzetedbe!

Nó-ra mál-nát en-ne. Itt a mál-
na, Nó-ra. Most vet-te An-na.

é-rem

é É

mé sé té lé él
és ér év név rét vér vén

én

☀️é☀️

☀️é☀️a

e☀️ér

Es-te van. To-mi
me-sét ol-vas.

Képrejtvény

Ma a

té-li al-vá-sá-ról me-sél.

É-li-ás é-rett
al-mát mér.
É-va is ná-la
vá-sá-rol.

E-le-mér té-vét
vá-sá-rolt.
A te-tő-re
an-ten-nát tett.

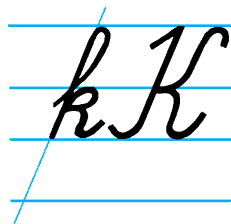

Másold át a füzetedbe!

E-le-mér té-vét vá-sá-rolt.
A te-tő-re an-ten-nát tett.

k K

ko-sár

ki kő ak ik ék ok ők
kos kés kút ká-sa ka-nál

kő ☀ v

korona

kí ☀ ó

?

A ka-kas és a ró-ka

Sé-tál-ni ment Ku-ko-ri,
a tar-ka ka-kas.

A ró-ka ko-ma u-tá-na o-sont.

Kán-tor lát-ta a vö-rös
ró-kát. Kö-vet-te őt.

Ka-kas-ka a rét-re ért.

Itt ron-tott rá a ró-ka.

– Ku-ku-ri-kú! –

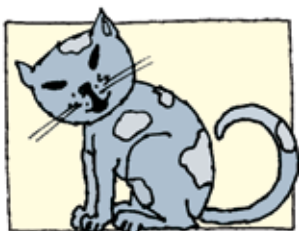
ki-ál-tott a ka-kas-ka.

Kán-tor sem volt rest.

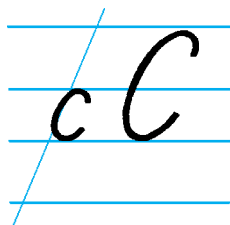
Ott ter-mett.

Mi tör-tént Ku-ko-ri-val?

c C

ci-ca

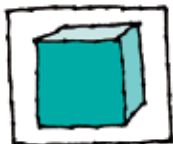

cél cím cu-mi cu-kor

ránc tánc a-kác ku-kac

cinke

kocka

álarc

☀️ o ☀️ óc

Uc-cu, ci-ca,
cér-ná-ra!

Tán-ci, tán-ci,
Ka-ti-ca!

Képrejtvény

Cic! Cic! Ci-cus-kám!
Ni, a ci-ca!
Nem moc-can.

kell neki.

Tor-kos ci-ca!
Sicc!

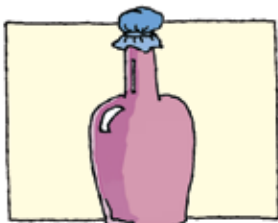

tin-ta-

Másold át a füzetedbe!

Cic! Cic! Ci-cus-kám! Ni a ci-ca!

ü Ü

üü

üt ül üm ük üss

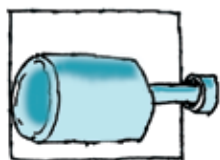

ű Ű

űű

űr mű tű тұr sű-rű

üve ☀

tükör

tűz

☀űrű

An-ti sünt mu-ta-tott
An-ná-nak. An-na
ö-röm-mel si-mí-ta-ná.
– No-no, An-na,
ó-va-to-san!

Mi-től óv-ta An-ti An-nát?

Képrejtvény

A is tús-kés.

Itt a sü-tő. La-ci
mel-let-te ül.
Sü-ti-re vár.

Az üst te-le van
sű-rű lek-vár-ral.

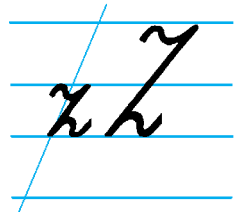

Másold át a füzetedbe!

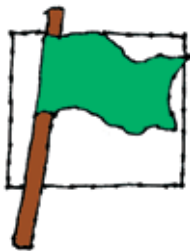
z Z

zi zá zu ez az íz űz őz
zár tíz tűz zúz ze-ne

zebra

zá[☀]ló

kéz

Этo на книгу
похожа, а надо
тетрадь

Másold át a füzetedbe!

Zo-li és Ka-ri ke-zet ráz-nak.

Ol-vas-sunk!

méz

kéz

néz

mé-zet

ke-zet

né-zet

méz-zel

kéz-zel

néz-zen

zok-ni

kör-ző

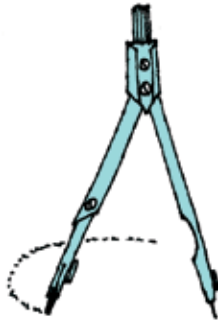
mo-zi

za-kó

véz-na

müz-li

zú-za

üt-kö-ző

ze-ne-kar

zi-man-kó

zi-va-tar

zúz-ma-ra

tűz-ol-tó

za-ka-tol

Mondóka

Ke-re-kes ke-re-két

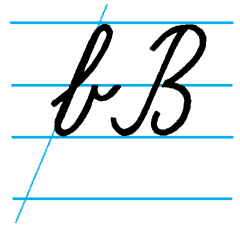
ke-re-kí-ti

ke-rek-re.

b B

ba-ba

be bö bú ab áb éb

Másold át a füzetedbe!

l-bi ba-bá-zik. Bö-be bá-bo-zik.

báb

bálna

☀ omba

lé ☀ ☀ ömb

OI-vas-sunk!

bab BÁB bér bor

bal BÁL bél bot

bő BÁN bír bók

bőr bűn LÁB comb

búb bűz SEB lomb

bús bükk RAB bolt

Másold át a füzetedbe!

Á-bel U-bul Bé-la Bö-be

Be-nő Bá-lint Bor-bá-la

Ber-ti bé-kát lá-tott.

Nem bán-tot-ta.

Mi-ért?

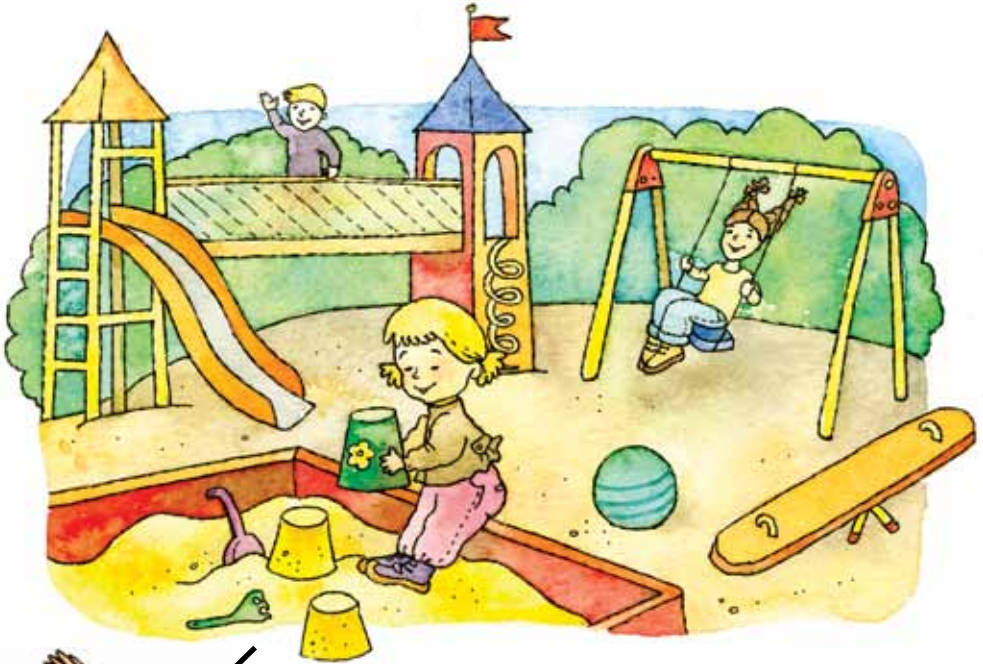
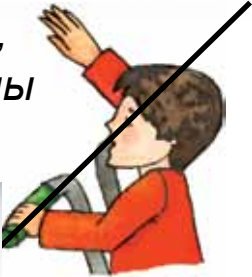
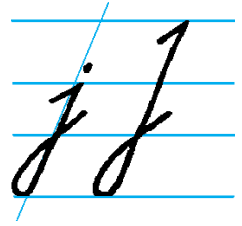

рис.
значки,
сигналы

j J

je-lek

jó új éj íj jön máj tej

Ja-ni jobb kéz-zel je-lez.

jelvé ☀

ujj

☀ ajó

újsá ☀

Jós-ka al-má-ja

Jós-ká-ék-nak sok al-má-juk
ter-mett. Vitt be-lő-le ba-rá-ta-i-nak
is. Je-nőt ba-tul-lal, Ju-lit
só-vá-ri-val, Bé-lát jo-na-tán-nal
kí-nál-ta. Saj-nos az al-mák
mo-sat-la-nok vol-tak. Baj lett
be-lő-le. Ej, ej, Jós-ka!

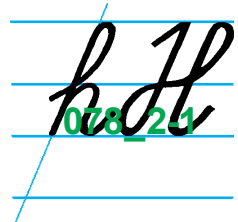
1. Mit kí-nált Jós-ka Bé-lá-nak?
2. Ki e-vett só-vá-ri al-mát?

Рамка,
фон

h H

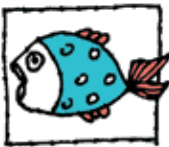
hó-em-ber

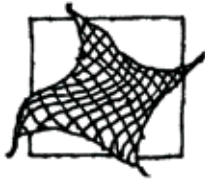
hu hó he hõ ah éh

Hi-hi-hi! Ha-ha-ha!

Hó-em-ber a hin-tá-ban.

hal

háló

he e ú

?

Le-hel és a hin-ta-ló

Hol volt, hol nem volt. Le-hel-nek
hin-ta-lo-vat ho-zott a Mi-ku-lás.

Le-hel há-lás volt ér-te.

Lo-va me-sés tá-jak-ra vit-te.

Né-ha ket-ten ül-tek a há-tá-ra

Cir-mos ci-cá-val.

He-lén az ab-lak-ra

le-helt:

– Hu! Hu!

Másold át a füzetedbe!

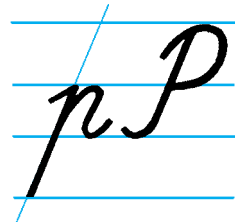
He-lén az ab-lak-ra le-helt.

–Hu! Hu!

pu-li

p P

pa pe pi pá up óp ép
pók pék por per pár
Pa-li pu-lit ka-pott az ap-já-tól.

pipa

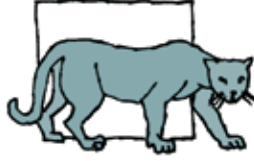
párna

kalap

?

Pet-ra pá-vát, pu-mát és pá-vi-ánt
lá-tott az ál-lat-kert-ben.

Képrejtvény

Ki mit
stop-pol?

Pé-ter és Pál
jó paj-tá-sok.

Másold át a füzetedbe!

Va-sár-nap a hét
u-tol-só nap-ja.
Menj temp-lom-ba,
pi-henj, ün-ne-pelj!

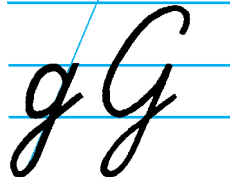

Рамка,
фон

g G

ga-lamb

gi gá gé gu ig ug ág ég
gáz gát gép víg zúg lóg
Gé-za és Gi-zi ga-lam-bot e-tet.

Másold át a füzetedbe!

Gé-za és Gi-zi ga-lam-bot e-tet.

gomb

virág

iga

?

Gá-bort reg-gel a ma-má-ja
kel-te-ge-ti.

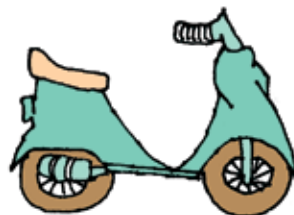
– Jó reg-gelt, Gá-bor!
Há-la a ma-má-nak,
Gá-bor nem ké-sik
az is-ko-lá-ból.

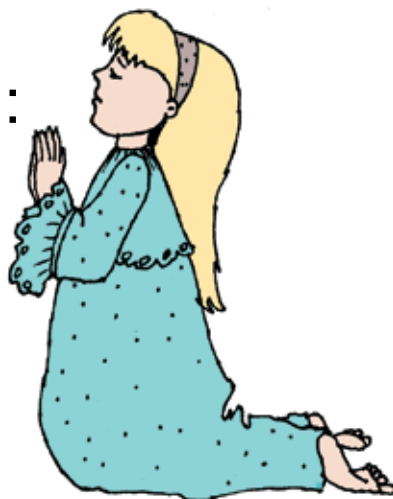
Képrejtvény

Ki to-pog?
Mi ro-bog?

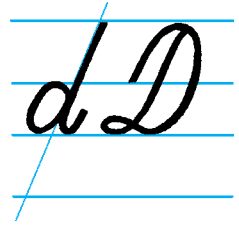
Mar-git es-tén-ként
ezt az i-mát re-be-gi:
Ég-ben la-kó
jó Is-te-nem,
az éj-jel is
ő-rizz en-gem!

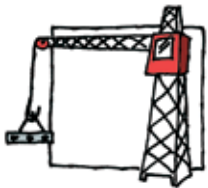
dob

d D

da de di du ad éd őd
rúd köd lúd nád pad

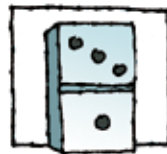
Dá-vid ri-a-dót ver a do-bon.

daru

dugó

dominó

bőrönd

A ma-mád mond-ja

Add i-de a ke-zed!
Nézz a lá-bad e-lé!
En-gedd e-lő-re az
i-dő-se-ket!

Védd meg a ki-seb-bet!
Tedd a ku-ká-ba a
hul-la-dé-kot!

Játsszátok el!

Mit ol-va-sol?

- Sá-ri lel-kem, mit ol-va-sol?
- Azt, a-mit a ma-dár da-lol.
- Mit da-lol-gat az a ma-dár?
- Azt da-lol-ja, ü-res a táj.
- Da-lol-e még va-la-mi jót?
- Da-lol biz az al-mát, di-ót.
- Adj ne-kem is majd be-lő-le!
- Itt a ma-dár, kérj ő-tő-le!

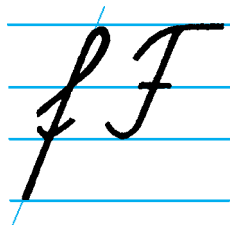
Képrejtvény

A a leg-jobb ba-rát.

fa

f F

fa fű fő fi fé of uf éf öf
fej fáj fél fűt fon fül fel fut

Másold át a füzetedbe!

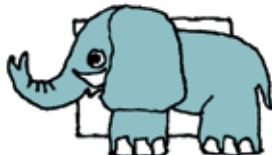
Fe-ri vi-zet mer a for-rás-ból.

fóka

fazék

elefánt

furu a

A fa-vá-gó fát vág.
Be-rak-ja a fa-tar-tó-ba.

Ma-ma te-jet for-ral.
Meg-i-tat-ja ve-le
kis-fi-át.

Cir-mos e-ge-ret fo-gott
a kis-ci-cák-nak.
Ok-tat-ja ő-ket az
e-gér-fo-gás-ra.

A fu-tás e-rő-sít.
Fuss té-len is!
Er-re va-ló a fu-tó-sí.

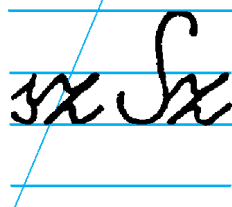
Fe-hér, mint a hó.
Azt je-len-ti: hó-fe-hér.

Nem fér a fe-jé-be.
Azt je-len-ti: nem tud-ja meg-ér-te-ni.

sz Sz

sző-lő

sza sze szó szú sző usz ász ész ősz
szem száj szíj szép szék szűk
sze-kér sza-már ha-lász va-dász ka-sza

Másold át a füzetedbe!

Meg-é-rett a sző-lő. É-des a must. Szí-ve-sen
isz-szák a szü-re-te-lők.

szív

szánkó

oroszlán

vadász

Szil-vi sze-re-ti a szép ver-se-ke-t,
nép-da-lo-kat, és meg is ta-nul-ja ő-ke-t.
Is-mer-ke-d-je-tek meg ti is ked-venc
ver-sé-vel és da-la-i-val!
Jöjj be hoz-zám, szép ma-dár-ka
nem zár-lak én ka-lit-ká-ba;
mi-kor a-karsz, el-rö-pül-hetsz,
ha ked-ved lesz, visz-sza-jö-hetsz.

Mondóka

Szólj, síp, szólj!
For-ró víz-be tesz-lek,
on-nan is ki-vez-lek,
ke-rék a-lá tesz-lek,
on-nan is ki-vez-lek.
Szólj, síp, szólj!

Hin-ta, pa-lin-ta,
ré-gi dun-na,
kis ka-to-na,
u-gorj a Ti-szá-ba!

Tanuld meg a mondókákat!

Рамка,
фон

gyű-rű

gy Gy

gyi gya gye gyu így úgy ágy ügy egy
gyúr gyep gyűr gyár hegy megy

Másold át a füzetedbe!

Gyu-ri-nak szü-li-nap-ja van. A nő-vé-ré-től
gyöngy-vi-rá-got ka-pott.

gyík

gyalu

fagylalt

gyer☀a

Nagy-a-pó mond-ja

Nagy-a-pó mond-ja u-no-ká-já-nak:

– E-gyél sok al-mát, kör-tét, szil-vát!

Gyak-ran moss ke-zet! Le-gyél so-kat

friss le-ve-gőn! Mo-zogj so-kat!

A-ludj e-le-get! Ha így te-szel,

e-gész-sé-ges le-szel.

Mondóka

Tor-na-ó-ra egy, ket-tő

Egy, ket-tő, há-rom, négy,

Gyön-gyi, Gyur-ka, er-re lépj!

Egy, ket-tő, há-rom, négy,

Gyu-la, Győ-ző, ü-gyes légy!

Tor-ná-ra fel, gye-re-kek,

Hogy jó nagy-ra nő-je-tek!

nyúl

ny Ny

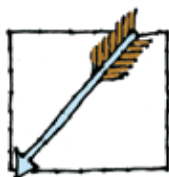

nyi nyá nye nya nyú any eny uny íny
nyár nyel nyal nyom lány fény könny

Másold át a füzetedbe!

Nyuszi ül a fű-ben, fű-ben szun-di-kál-va.

nyíl

fenyő

kenyér

sárkány

A nagy-fü-lű nyúl

Volt egy-szer egy nagy-fü-lű kis nyúl.
A töb-bi nyúl ki-ne-vet-te, ki-gú-nyol-ta.

– Túl nagy a fü-led! Rus-nya vagy!

Ez fáj a kis nyúl-nak. Egy-re szo-mo-rúbb lett. Ó-ri-á-si fü-lé-vel vi-szont sok-kal job-ban hal-lott a töb-bi-nél.

Egy-szer a va-dász épp fe-lé-jük tar-tott. Ve-le volt a ko-pó-ja is. Még mesz-sze volt, de az ó-ri-á-si fü-lű meg-hal-lot-ta. Min-den i-rány-ba je-lez-te a fü-lé-vel, hogy baj kö-ze-leg. A nyu-lak ész-re-vet-ték a je-let, és el-rej-tőz-tek. E-gyet sem lőtt le a va-dász.

Ek-kor a nyu-lak így szól-tak a nagy-fü-lű-höz.

– A fü-led meg-men-tet-te az é-le-tün-ket. Nem is vagy te rus-nya, Ó-ri-ás-fü-lű!

A nagy-fü-lű nyúl nem szo-mor-ko-dott töb-bé.

Mondóka

Hol jár-tál, bá-rány-kám?
Zöld me-ző-ben, asz-szony-kám.
Mit et-tél, bá-rány-kám?
É-des fü-vet, asz-szony-kám.
Mit it-tál, bá-rány-kám?
For-rás-vi-zet, asz-szony-kám.
Ki vert meg, bá-rány-kám?
Szom-széd le-gény, asz-szony-kám.
Sír-tál-e, bá-rány-kám?
Sír-tam biz én, asz-szony-kám.
Hogy sír-tál, bá-rány-kám?
E-hem-be-hem, asz-szony-kám.

Játsszátok el!

Találós kérdés

Csengő cseng nyakában,
Kint legel a határban.
Türelme nagy, orra pisze,
Puha gyapjú göndör szőre.
(bárány)

A ró-ka meg a nyúl

E-gyütt ván-do-rolt az ú-ton a ró-ka meg a nyúl. Ke-mény té-li i-dő volt.

A ró-ká-nak is, meg a nyúl-nak is kor-gott a gyom-ra az éh-ség-től.

Egy-szer az-tán egy lány tűnt fel e-lőt-tük. Ko-sár volt ná-la.

A ko-sár-ban friss ci-pó il-la-to-zott.

A nyúl az út szé-lé-re fe-küdt, és ha-lott-nak tet-te ma-gát.

A ró-ka egy hó-buc-ka mö-gé la-pult.

A lány ész-re-ve-tte a nyu-lat.

Le-tet-te a ko-sa-rat, és le-ha-jolt hoz-zá.

Ek-kor a ró-ka föl-kap-ta a ko-sa-rat, és el-fu-tott ve-le. A nyúl is el-sza-ladt.

Ha-nem a ró-ka nem állt meg! Ma-ga a-kar-ta fel-fal-ni a ci-pót.

A nyúl-nak ez rossz-szul e-sett.

Egy ha-las-tó part-ján ér-te u-tol a ró-kát.

Azt mond-ta ne-ki:

– Ró-ka paj-tás! Jó len-ne egy kis hal is a ci-pó-hoz! E-reszd be-le a far-ka-dat ab-ba a lék-be, hát-ha rá-ha-rap-nak a ha-lak!

A ró-ka be-ló-gat-ta a far-kát a lék-be.

Hal nem a-kadt rá, de a far-ka be-le-fa-gyott a jég-be. A nyúl ak-kor e-lő-vet-te a ci-pót és mind meg-et-te.

A ró-ká-nak meg ezt mond-ta:

– Várj, a-míg fel-ol-vad a jég! – az-zal fa-kép-nél hagy-ta a dü-hös ró-kát.

1. Milyen évszakban vándorolt együtt a róka a nyúllal?
2. Kivel találkoztak? Mit vitt a kosarában?
3. Milyen tervet eszeltek ki az állatok?
4. Mi volt a róka szándéka?
5. Hogyan járt túl a róka eszén a nyúl?

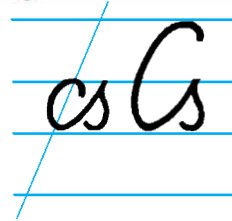
**Tet-té-ről is-mer-ni meg a ba-rá-tot.
A-ki más-nak ver-met ás, ma-ga e-sik be-le.**

Рамка,
фон

cs Cs

csil-lag

cső csi csé csú öcs ücs ócs ács écs
csík csat csep-pen frecs-csen Mar-csa har-csa

Mondóka

Csi-csí-ja, ba-bá-ja,
el-ment a ma-má-ja,
hoz ne-ki pa-pu-csot
meg egy fi-nom ka-lá-csot.

csat

csiga

csillár

bölcső

Csa-li-me-se

Volt egy-szer, hol nem volt. Az Ó-pe-ren-ci-ás-ten-ge-ren is túl volt.

A nagy ü-veg-hegy te-te-jén volt egy ki-csi-ke kincs. És to-vább nincs.

Próbálkozz te is csalimese-írással!

Mondóka

Csi-ga-bi-ga

Csigabiga, gyere ki,
ég a házad ideki,
kapsz tejet, vaját,
holnapra is marad.

Tanuld meg a mondókát!

Рамка,
фон

ly Ly

lyuk

lyuk mély hely boly ve-szély
osz-tály hó-lyag vá-lyog fo-lyó kály-ha

Másold át a füzetedbe!

Csu-pa lyuk a ka-bát. Ki-rág-ta a moly.

bélyeg

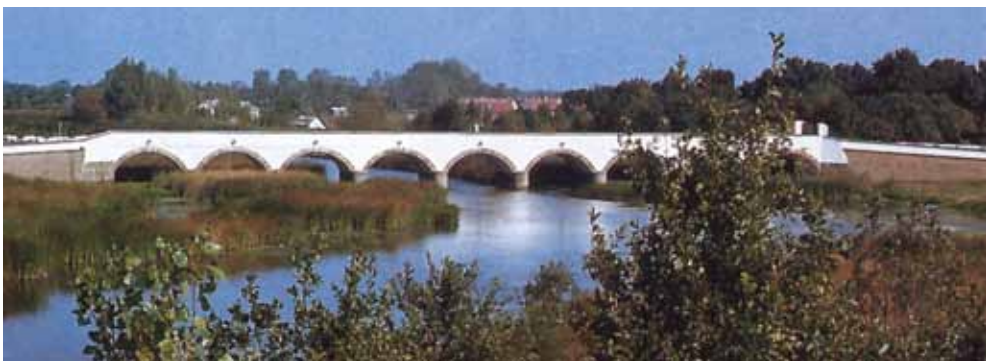
király

furulya

pulyka

A Hor-to-bá-gyon fo-lyik a Hor-to-bágy
ne-vű fo-lyó. Ki-lenc lyu-kú híd van fö-löt-te.
Itt te-re-lik a ma-gyar gu-lyát a gu-lyá-sok.

A súly-e-me-lő e-rős. O-lyan köny-nyű ne-ki
ez a súly, mint a pe-hely.

A ba-goly éj-jel va-dá-szik.

A si-rály ha-lat fog.

A har-kály pond-ró u-tán ku-tat.

A gó-lya ke-le-pel a ház-te-tőn.

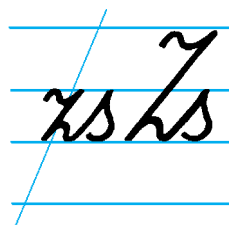
A kar-valy, a só-lyom és az ölyv
ra-ga-do-zó ma-dár.

zsi-ráf

zs Zs

zsi zsa zse zsó zsu ázs ózs ézs őzs
zsrí rozs rizs rúzs rő-zse

Másold át a füzetedbe!

Zsu-zsi ked-venc zsi-ráf-ját is ma-gá-val
vit-te a ki-rán-du-lás-ra.

zsák

zsemle

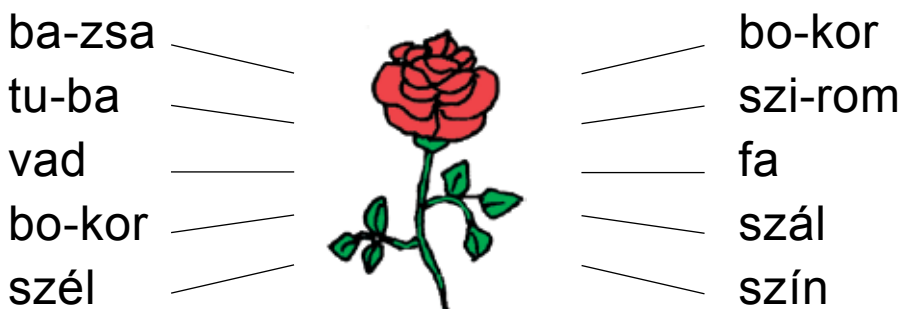

rózsa

mozsár

Zsák, zsák, há-ti-zsák,
ki-rán-dul a kis csa-lád.
Nem jö-vünk meg csak es-té-re,
vi-gyünk e-le-mó-zsi-át!

Ke-reszt-ne-vek

Zsu-zsan-na

Er-zsé-bet

Zsolt

Be-ce-ne-vek

Zsuzs-ka, Zsu-zsi

Zsu-zsó, Zsu-zsi-ka

Er-zsi-ke, Zsó-ka

Zsol-ti

Mondóka

Tán-col-ta-tó

Zsó-fi, Zsi-ga, Zsu-zsi-ka,
Zen-dül a víg mu-zsi-ka.
Zsi-ga Zsó-fit tán-col-tat-ja,
Zsu-zsi-kát is meg-for-gat-ja.

Másold át a füzetedbe!

Рамка,
фон

tyúk

ty Ty

tyí tyá tyú tyű aty ety oty ity

pinty ponty konty korty ba-tyu

Tyú-kot vet-tem a vá-sár-ban.

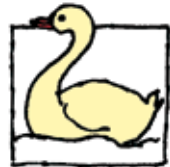
kutya

kesztyű

pitypang

hattyú

Így hív-ja a gaz-dasz-szony a tyú-ko-kat:

Tyu-tyu-kám, tyu-tyu, tyu-tyu-kám!

Tyu-tyu-kám, tyu-tyu, tyu-tyu-kám!

A csir-kék meg a tyú-kok így vá-la-szol-nak:

Kity-koty, koty, koty, koty,

Gaz-dasz-szony-ka gon-dos-kodj!

A le-o-párd bun-dá-ja pety-tyes.

Pi-tyu ked-ven-ce
a tö-pör-tyús po-gácsa.

A sze-kér be-le-ra-gadt
a ká-tyú-ba.

Mondóka

Par-ti ná-das

Ring a szél-ben;

Bé-ka bil-leg

Hin-ta-szék-ben.

Jön a sik-ló uc-cu, hutty –

Fe-jest ug-rik Kutty-ku-rutty!

Tanuld meg a mondókát!

Má-tyás ki-rály meg az e-szes lány

Egy-szer Má-tyás ki-rály Vi-se-grád a-latt va-dász-ga-tott. Az er-dő-ben ta-lál-ko-zott egy le-ány-nyal, a-ki ko-sa-rat vitt a fe-jén.

– Hogy hív-nak? Ho-vá mégy? Mi van a ko-sár-ban? – kér-dez-te Má-tyás. A le-ány na-gyot ka-ca-gott, s a há-rom kér-dés-re egy szó-val vá-la-szolt:

– Esz-ter-gom-ba!

A ki-rály-nak tet-szett az o-kos fe-le-let. Meg-ér-tet-te, hogy a lány ne-ve Esz-ter. Esz-ter-gom-ba i-gyek-szik, s a ko-sár-ban gom-bát visz.

Mondókák

É-hes volt a ró-ka,
Be-ment a tyúk-ól-ba.
Meg-ad-ta az á-rát,
El-tör-ték a lá-bát.

Szá-raz tó-nak ned-ves part-ján
dög-lött bé-ka ku-ruty-tyol,
hall-gat-ja egy sü-ket em-ber,
ki a víz-ben lu-bic-kol.
Sej, haj, de-ne-vér,
Ben-nünk van a ku-tya-vér!

So-ro-ló

Buty-kos, ko-tyo-gó,
déd-pa-pa, to-tyo-gó,
li-ba-sült, ro-tyo-gó,
ö-reg szü-le, mo-tyo-gó!

Bo-ri ba-ba, gü-gyö-gő,
pi-ci Pe-ti, pö-työ-gő!
Bő ga-tya, lö-työ-gő,
ki-csi ko-csi, zö-työ-gő!

Tanuld meg az egyik mondókát!

Nógrádi Katalin: *Bodzavirág*

Рамка,
фон

Бузина

bo-dza

dz Dz

edz

e-dző

ma-dzag

fo-gó-dzik

lo-pó-dzik

men-te-ge-tő-dzik

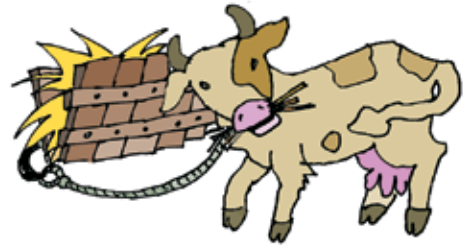
Bo-dza-vi-rág-ból, bo-dza-vi-rág-ból
Hul-lik a, hul-lik a sár-ga vi-rág-por.

Másold át a füzetedbe!

Gyűjt-sünk gyógy-nő-vé-nye-ke-t!
Szárít-sünk bo-dzát!

A te-hén bé-ké-sen
ké-rő-dzik
a já-szol mel-lett.

Tá-vol-ra lát-szot-tak
a tű-zi-já-ték
vil-ló-dzó fé-nye-i.

Pe-dzi már! – sut-tog-ta
a hor-gász, a-mi-kor
a hal a ho-rog-hoz ért.

Találós kérdés

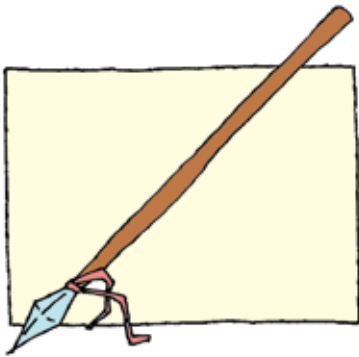
Á-ga-dzik, bo-ga-dzik,
még-se le-ve-le-dzik.

(A folyó)

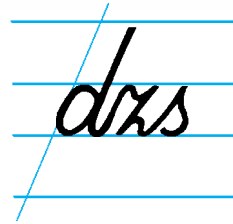
In-ga-doz-va,
il-la-toz-va
á-rok-par-ton áll a bo-dza.
Ven-dé-ge-it
i-de vár-ja,
te-li tá-nyér a vi-rá-ga.

Tanuld meg a versikét!

dzs

Dzs

lán-dzsa

dzsem dzsip dzsinn dzsú-dó dzse-ki
 dzsó-ker fin-dzsa dzsun-gel

Másold át a füzetedbe!

Ré-gen kard-dal és lán-dzsá-val
 har-col-tak a ka-to-nák.

Jós-ka a reg-ge-li-hez dzse-met
is ka-pott. Jó é-des volt.

Az a-rab me-sék-ben
a szel-le-met
dzsin-nek hív-ják.

A dzsip e-rős kis te-rep-já-ró.

A dzse-ki spor-tos rö-vid ka-bát.

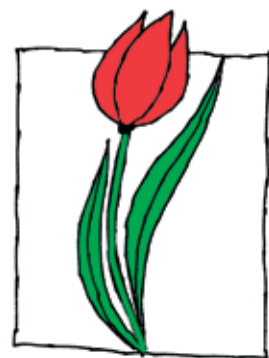

Csergő-csergő ren-ge-teg,
nézd, se-reg-nyi lán-dzsa.
So-se fél-jél, hi-szen ez
ku-ko-ri-ca-táb-la.

Találós kérdés

Két lán-dzsa közt,
mint a pe-hely,
fent le-beg egy vi-rág-ke-hely.

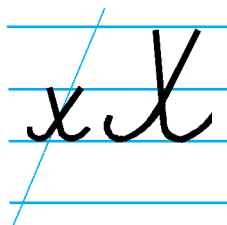
(tulipán)

Рамка,
фон

x X

xi-lo-fo-n

Az x be-tűt így ejt-jük: ksz

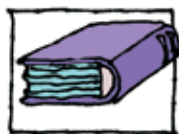
fo-xi lu-xus ma-xi tex-til Fé-lix

in-dex ref-lex kó-dex tur-mix Xé-ni-a

o-xi-gén ex-pe-dí-ci-ó

Xé-ni-a xi-lo-fo-non ját-szik.

Ta-xi! Ta-xi!

le-xi-kon

te-le-fax

ex-ka-vá-tor

Az ex-ka-vá-tor ma-gyar ne-ve: ka-na-las
kot-ró-gép.

O-xi-gén nél-kül nincs é-let.

Ex-pe-dí-ci-ó in-dult
é-szak-ra.

A kó-dex ré-gi könyv,
a-me-lyet kéz-zel ír-tak.

A fo-xi vi-dám és für-ge ku-tya.

Van mi-ni-szok-nya
és ma-xi-szok-nya.

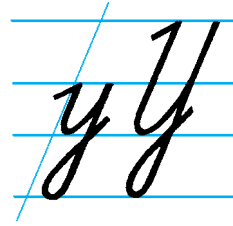
Tó part-ján V a-la-kú fa –
tük-röt tart e-lé a tó.
For-dí-tott tü-kör-ké-pé-vel
így X-nek ol-vas-ha-tó.

Рамка Фон ???

Может и ненадо ???

y Y

Kölcsey Ferenc

En-nek a be-tű-nek **ip-szi-lon** a ne-ve.
Ne-vek vé-gén vagy e-le-jén **i**-nek kell
ol-vas-ni.

Köl-cse-y Fe-renc, Vö-rös-mar-ty Mi-hály
és **A-dy End-re** hí-res ma-gyar köl-tők.
Ybl Miklós építész tervezte az Operaházat.

Köl-cse-y Fe-renc-ről tud-juk, hogy
fel-ke-res-te a vis-ki für-dőt. Út-köz-ben
meg-néz-te a husz-ti vá-rat. Ek-kor ír-ta
Huszt cí-mű ver-sét.

Leg-hí-re-sebb köl-te-mé-nye a *Him-nusz*.
Így kez-dő-dik: Is-ten, áldd meg a ma-gyart...

Jó kedv-vel, bő-ség-gel,
Nyújts fe-lé-je vé-dő kart,
Ha küzd el-len-ség-gel!

Mun-ká-csy Mi-hály és Hol-ló-sy Si-mon
hí-res ma-gyar fes-tő-mű-vé-szek.

Mun-ká-csy Mi-hály Mun-ká-cson
szü-le-tett.

Munkácsy Mihály: *Honfoglalás* (részlet)

Hol-ló-sy Si-mon Té-csön la-kott,
és ott is halt meg.

Bok-sa-y Jó-zsef is fes-tő-mű-vész volt.
Ung-vá-ron is ta-nít-tott. Ta-nít-vá-nya-i
sze-re-tet-tel gon-dol-nak rá.

Рамка Фон ???

Может и ненадо ???

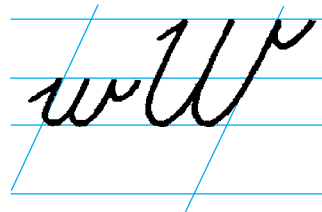

Weöres Sándor

Wesselényi Miklós

w W

A **w** be-tűt **v**-nek kell ej-te-ni. Fő-leg ne-vek-ben for-dul e-lő.

Weö-res Sán-dor sok szép gyer-mek-ver-set írt. Ezt is ő ír-ta:

Ha a vi-lág ri-gó len-ne,
kö-té-nyem-ben ő fü-tyül-ne,
éj-jel nap-pal szé-pen szól-na,
ha a vi-lág ri-gó vol-na.

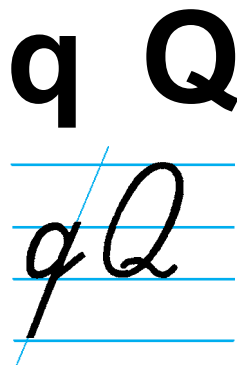

Tanuld meg a verset!

Wes-se-lé-nyi Mik-lós bá-tor em-ber,
nagy ha-za-fi volt. Sok pes-ti em-ber é-le-tét
men-tet-te meg a Du-na á-ra-dá-sa-kor.

Рамка Фон ???

Может и ненадо ???

Aq-uin-cum

A **q** be-tűt **kv**-nek ejt-jük.

Csak i-de-gen sza-vak-ban for-dul e-lő.

Aq-uin-cum (így ol-vasd: ak-vin-kum) a ne-ve an-nak az ó-ko-ri vá-ros-nak, a-me-lyet a ma-i Bu-da-pest te-rü-le-tén tár-tak fel a ré-gé-szek. A vá-ros va-la-mi-kor a ró-ma-i bi-ro-da-lom-hoz tar-to-zott. Sok ér-té-kes kő-fa-rag-ványt, mo-za-i-kot, szob-rocs-kát si-ke-rült ki-ás-ni a föld-ből. Jól lát-ha-tó sok ré-gi vá-ro-si épü-let a-lap-ja is.

Találás kérdés

Melyik **tű**-be nem kell cérnát fűzni?

(betűbe)

Melyik **kost** tesszük a fejünk alá?

(vãnkost)

Melyik **seprő** jár kétlábon?

(kẽnyseprő)

A teljes magyar ábécé

a á b c cs d dz dzs e é f g gy h i í j k l ly
m n ny o ó ö ő p q r s sz t ty u ú ü ű
v w x y z zs

A Á B C Cs D Dz Dzs E É F G Gy H I Í
J K L Ly M N Ny O Ó Ö Ő P Q R S Sz T Ty
U Ú Ü Ű V W X Y Z Zs

A magánhangzók

a A á Á e E é É i I í Í o O ó Ó
ö Ö ő Ő u U ú Ú ü Ü ű Ű

Az egyjegyű mássalhangzók

b B c C d D f F g G h H j J
k K l L m M n N p P q Q r R
s S t T v V w W x X y Y z Z

A kétjegyű mássalhangzók

cs Cs dz Dz gy Gy ly Ly ny Ny
sz Sz ty Ty zs Zs

A háromjegyű mássalhangzó: dzs Dzs

Zengő ABC

Aranyalma ághegyen.

Bari bég a zöld gyepen.

Cirmos cica egerész.

Csengős csikó heverész.

Dongó darázs döngicsél.

Esik eső, fúj a szél.

Füsti fecske ficsereg.

Gerle, galamb kesereg.

Gyom között gyors gyík
szalad.

Harmatos hajnal hasad.

Itt van már a zivatar!

Jó az anya, jót akar.

Kivirít a kikelet.

Leveles lesz a liget.

Lyukas fazék fekete.

Mese, mese, meskete...

Nádat a szél legyezi.

Nyúl a fülét hegyezi.

Orgonafán méhike.

Összerezzen őzike.

Patakparton pipitér.

Róka szava kicsit ér.

Susog a sok sasmadár.

Szilvafára szarka száll.

Tücsök tarlón hegedül.

Tyúk az árkon átrepül.

Uccu, csípd meg, hóha, hó!

Ürgét fogott a Sajó.

Vércse vijjog délelőtt.

Zörgetik a vasfedőt.

Zsindelyezik a tetőt.

Móra Ferenc

III. OLVASMÁNYOK

Vackor meséje Csirióról

Volt egyszer egy Vackor nevű kicsi medve, akit a papája beíratott iskolába. Vackor szép erdei történeteket mesélt kis pajtásainak.

Egyik kedvenc története Csirióról, a kedves kismókusról szolt.

Csirió a Mátrában élt. Egész nap vidáman ugrált fáról fára.

Egy napon elhatározta, hogy virágot szed a mamája születésnapjára.

Amint a virágot szedegette, mögé lopózott a róka. Már éppen rá akarta vetni magát, amikor a kisrigó nagyot rikkantott:

– Menekülj, Csirió!

Csirió fölfutott egy fára. A róka hoppon maradt. Látta a róka gonoszságát egy öreg mackó.

Nyakon csípte a rókát, jól eldöngette, és kitiltotta az erdőből.

Vackor meséjén jót nevettek a gyerekek. Örültek neki, hogy a róka pórul járt, a mókus pedig megmenekült.

Vackorról már tanultatok. Lapozzatok vissza a tankönyv (16.-17.) oldalára. Mondjátok el a mese tartalmát az illusztrációk alapján!

A török és a tehének

Volt egy török, Mehemed,
sose látott tehenet.

Nem is tudta Mehemed,
milyenek a tehének.

Egyszer aztán Mehemed
lát egy csomó tehenet.

„Én vagyok a Mehemed!”

„Mi vagyunk a tehének!”

Csudálkozik Mehemed:
„Ilyenek a tehének?”

Számlálgatja Mehemed:
hányfélék a tehének.

Meg is számol Mehemed
háromféle tehenet.

Fehéret, feketét, tarkát,
meg ne fogd a tehen farkát!

Nem tudta ezt Mehemed,
s felrúgták a tehének.

1. Hányféle tehen van a versben?
2. A törökről és a tehenekről már tanultatok.
Lapozzatok vissza a tankönyv (36.-?) oldalára.
Mondjátok el a mi történet Mehemeddel!

Hó, hó, hó...

Hó, hó, hó,
fehér csillag-takaró.

– Kucsma ül a lámpán,
bunda házak hátán,
lepedő a réten,
köpönyeg a kerítésen,
foszlik,
porzik,
bucskázik a szélben.

Hó, hó, hó,
fehér csillag-takaró.

Tarbay Ede

1. Szótagold a vers következő szavait!

hó, kucsma, bunda, lepedő, takaró, köpönyeg

2. Van a szavak közt egy, amellyel az összes többi helyettesíthető. Melyik az?

Találós kérdés

Tiszta, fehér születésem, lucskos, sáros temetésem.
(94)

Csilingelő

Csing-lang-ling-lang –
 az utcán
 csilingel a rakott szán,
 kocog vele két ló,
 szikrázik a szép hó.
 Fiúk labdát gyúrhatnak,
 piros lányok jujgatnak,
 csing-lang-ling-lang
 az utcán
 csilingel a rakott szán.

Csanádi Imre

1. Utánozd a szán csilingelését!
2. Mit mondhatnak a lányok, amikor jujgatnak?
3. Milyen labdát gyúrnak a fiúk?
4. Alkoss új szavakat!

hó, ló, ...ó, ...ó, ...ó

Találós kérdés

Fehér pokróc egész földön,
 nem itt szövök, az égből jön.
 (ou)

Nem vagyok otthon

A kismacska vendégségbe indult a kiskutyához, de már félúton összetalálkoztak.

- Szervusz – köszönt a kiskutya –, hová mégysz?
- Vendégségbe hozzád.
- Milyen kár, hogy nem vagyok otthon!
- Hát hol vagy?
- Hozzád mentem vendégségbe.
- Értem – felelte a kismacska. – Csakhogy én sem vagyok otthon.
- Hát hol vagy?
- Hozzád mentem vendégségbe.
- Milyen kár, hogy egyikünk sincs otthon – mondta a kiskutya –, most mit csináljunk?
- Várnunk kell egy kicsit – sóhajtott fel a kismacska.
- Játsszunk egy keveset az udvaron, hátha azalatt valamelyikünk hazaér.

Grigorij Osztyer

Játsszátok el!

Vendégvárás

Jöjj el hozzám hétfőn,
de ne gyere későn!

Jöjj el hozzám kedden!
Hadd nőjön a kedvem!

Jöjj el hozzám szerdán,
kopogtass a meggyfán!

Csütörtökön jönnél,
tán még itthon lelnél.

Pénteken a kedvem
szétgurul a kertben.

Szombaton, barátom,
a világot járom.

Vasárnap, vasárnap
engemet is várnak.

Gazdag Erzsé

1. Sorold fel a hét napjait!

2. Szótagolj!

jön

jöjj

jöjjön

jönnél

nő

nőj

nőjön

nőnél

kopog

kopogtat

kopogtass

kopogtasson

A kesztyű

Ment, mendegélt egy öregember a kiskutyájával az erdőben. Az öreg elvesztette egyik kesztyűjét.

Arra szaladt egy kiséger. Bebújt a kesztyűbe, és azt mondta: „Jó lakásom lesz itt nekem!”

Éppen arra ugrándozott egy béka is. Bekukkantott a kesztyűbe, és azt kérdezte:

– Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger. Hát te ki vagy?

– Brekegő, a béka. Engedd meg, hogy veled lakjam!

– Gyere, nem bánom!

Most már ketten voltak. Arra szaladt egy nyulacska is. Meglátta a kesztyűt, és azt kérdezte:

– Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger és Brekegő, a béka. Hát te ki vagy?

– Tapsifüles vagyok, a nyulacska. Fogadjatok be engem is!

– Gyere, ha kedved tartja!

A nyúl után bekérezkedett a kesztyűbe Csalavér, a róka, Ordas farkas, és Röfi disznó is. Most már hatan voltak, de olyan szorosan, hogy meg sem

tudtak moccanni. Egyszer csak megzördültek a bokrok. Arra jött a medve.

– Ki lakik ebben a kesztyűben?

– Cincogó, a kiséger, Brekegő, a béka, Tapsifüles, a nyulacska, Csalavér, a róka, Ordas farkas meg Röfi disznó. Hát te ki vagy?

– Brum-brum-brum! De sokan vagytok! Én vagyok a Mormogi medve. Fogadjatok már be engem is!

– Magunk is szűken vagyunk.

– Csak megleszünk valahogy.

– Hát gyere, de csak a kesztyű szélére.

Bebújt a medve is. Most már heten voltak.

Közben az öreg kereste az elveszett kesztyűjét. A kutyája előtte futott. Észrevette a kesztyűt az úton. Láta, hogy izeg-mozog. Megugatta:

– Vau-vau-vau!

Az állatok erre igen megrémültek. Kiugrottak a kesztyűből. Futott, ki merre tudott.

(Ukrán népmese, fordította Barzsó Tibor)

1. Soroljátok fel az állatok nevét!
2. Utánozzátok a hangjukat!
3. Mondjátok meg, melyik állat ellensége a másoknak?

Sok jó ember kis helyen is elfér.

Találós kérdés

Egy kis házban öt kis szoba,
öt kis ember bújik oda.
(kesztyű)

Miért haragszik a kutya a nyúlra?

Valamikor réges-régen az állatok jó barátságban éltek egymással. A kutya meg a nyúl puszipajtások voltak.

Egyszer kemény, hideg idő jött. Az állatok fáztak. Azt mondta a nyúl:

- Rakjunk tüzet, kutya pajtás!
- Rakjunk! – állt rá a kutya.

Tüzet raktak, jól megmelegedtek, jókedvük kerekedett. Játszani kezdtek a tűz körül. A nyúl azt kérdezte:

- Lássuk, melyikünk tudja átugrani a tüzet? – s már át is szökött a tűz felett.
- Most ugorj te is! – biztatta a kutyát.

A kutya neki is rugaszkodott, de a tűznek a kellős közepébe ugrott. A lángok leperzselték a szőrt a talpáról, de még a bundájába is belekaptak. Mérgében a kutya elkapta a nyúl farkát és leharapta.

Azóta rövid a nyúl farka, s azóta nincs szőr a kutya talpán.

Máig is megvan a nagy harag. A kutya üldözi a nyulat, ahol csak látja, de még ott is, ahol nem látja, csak a nyomát szagolja.

Népmese

puszipajtások: elválaszthatatlan barátok

1. Kinek az ötlete volt a tűzugró verseny?
2. Milyen versenyszámban lett volna jobb a kutya?
3. Mi a véleményed a nyúl és a kutya barátságáról?
4. Olvasd helyesen!

barátság játszani egyszer tudja mondta látja

Mondóka

Miből lesz a nyulacska?

Rajzolok egy kerekecskét,
Gömbölyűre, mint a zsemlét.

Kerekecskén kis gombocska,
Akárcsak ha baba volna.

Gombocskának két nagy füle,
Vajon mi néz ki belüle?

Bajuszkája, farkincája,
Aki nem vak, az meglátja:

Kerekecske, gombocska,
Itt csücsül a nyulacska.

Rajzolj te is nyulat!

A vak

Egy vak ember hazafelé ment. Éjszaka volt. A vak lámpást tartott maga előtt.

A látók azt gondolták:

„Milyen buta vak ember ez, lámpást is visz maga előtt – pedig hát vak, mit ér neki a lámpás?”

Pedig kellett neki az a lámpás, azért kellett, hogy aki lát, le ne verje a lábáról.

Lev Tolsztoj Áprily Lajos fordítása nyomán

A süket, a vak és a kopasz

Egyszer volt, hol nem volt, volt egy süket, egy vak és egy kopasz fejű ember. Ezek hárman nagy erős barátságban éltek, mindig együtt jártak-keltek.

Amint egyszer mennek, mendegélnek a rengeteg erdőn keresztül, megszólal a süket ember:

- Hallgassatok csak, én valamit hallok!
- Megszólal a vak is:
- Az ám, nézzétek, én valamit látok!
- Nagyot kiált erre a kopasz ember:
- Uccu bizony szaladjunk, hadd lobogjon a hajunk!

Benedek Elek

Mondóka

Egy, kettő, három, négy...
 Kopasz Péter hova mégy?
 Nyárfára vesszőért.
 Minek az a vessző?
 Korpát szitálgatni.
 Minek az a korpa?
 Disznót hizlalgatni.
 Minek az a disznó?
 Háját szedegetni.
 Minek az a háj?
 Kocsit keneketni.
 Minek az a kocsi?
 Fát hordogatni.
 Minek az a fa?
 Házat csinálgatni.
 Minek az a ház?
 Fiúcskákat, lánykákat
 Benne tanítgatni.

Népköltés

Mi volt a táskában?

Tökmag iskolás lett. Kapott egy szép, új iskolatáskát. Kata, a testvére, irigykedve nézte.

Tökmag gondosan belerakta a táskába a könyvet, a füzetet meg a ceruzákat. Aztán elment a térre játszani.

Kata a táskához szaladt a bábuival.

– Szegény bábok! Olyan buták! Ők is szeretnének iskolába menni! – Berakta mindet.

Tökmag nem sejtett semmit. Elment másnap az iskolába. Kinyitotta a táskáját, és kipotyogott belőle a sok-sok bábu.

Szerencsére a tanító néni nem haragudott meg. Szétosztotta a bábokat, és jól játszott az egész osztály. De Tökmag azóta minden reggel, indulás előtt bekukucskál a táskájába.

Vajon miért?

Marék Veronika

1. Miért irigyelte Kata Tökmagot?
2. Miért rakta be Kata a bábukat az iskolatáskába?
3. Miért nem haragudott meg a tanító néni?
4. Mit játszhattak a bábokkal a tanulók?
5. Felelj a történet utolsó mondatára!
6. Mondd más szóval!

kipotyogott

bekukucskál

A bűvös táska

Volt egyszer egy bűvös táska,
Ki ismerte: megcsodálta,
Mert az biz ám csoda volt,
Gyerekháton lovagolt –
Mezítlábas lova volt!

Szűcs Imre

Tanuld meg a versikét!

Ha én felnőtt volnék

Ha én felnőtt volnék,
minden ebéd előtt megennék egy nagy tábla csokit.
A leves után mindig meginnék két pohár vizet.
Hátrafelé mennék az utcán.
És sose törölném meg az ajtó előtt a sáros lábam.

De amíg ilyen kicsi vagyok, addig:
szót kell fogadnom,
kezet kell mosnom,
a lábam elé kell nézmem,

nem szabad a körmöm rágnom,
és el kell raknom a játékaimat.
De jó lesz, ha már felnőtt leszek!

Csak egyet nem értek.

Az én apukám és anyukám már felnőtt.
Mért mossa meg mégis a kezét?
Mért néz mégis a lába elé?
Mért nem rágja mégis a körmét?
Mért rakja el mégis rendben a holmiját?
Egyszer meg fogom kérdezni tőlük.

Janikovszky Éva

1. Mit tenne a vers szereplője, ha felnőtt lenne?
2. Sorold fel, mit követelnek tőle a szülei!
3. Hány kérdésre szeretne választ kapni a gyerek a szüleitől?
4. Próbálj válaszolni rájuk!

A szél se fújhat mindig kedvére.

Tóbiás

Élt egy ember, behemót,
jaj, de furcsa neve volt!
Úgy hívták, hogy Tóbiás,
hórihorgas óriás.

Ha éhes volt, megevett
egy nyárson sült tehenet,
és amikor szomjazott,
kiitta a patakot.

Verseghy Erzsébet

Tanuld meg a verset!

Rikoltások

Nem figyelek semmire,
csak a teli tepsire,
a tepsiben hurka sül,
nem csimbókos kutyaful,
hujjú, jujjú, hujjujú!

* * *

Nincs már nekem bajom semmi,
meg tudnám a szeget enni,
a rézszeget, a vasszeget,
mint aki csak úgy eszeget.

Csoóri Sándor

Farsangnapi kutyabál

De érdekes volna,
ha kutyabál volna,
s farsang napján
minden kutya
bálba kutyagolna,
nagy kutya is,
kis kutya is,
kit csíp még a bolha.

Komondor kényelmes,
lassú táncot ropna,
Puli Pali csárdást,
ahogy meg van írva:
sötét szőre, bozontja
a szemébe lógna.
Csau csacsacsázna,
a foxi bokázna,
a többi vén kutya meg
leülne a hóba.

Csoóri Sándor

1. Sorold fel a versben előforduló kutyafajtákat!
2. Szótagolj!
kutya kutyabál kutyagol kutyagolna
3. A felsorolt szavak melyik része változatlan?
4. Mondj te is olyan szavakat, amelyeknek része a *kutya* szó!

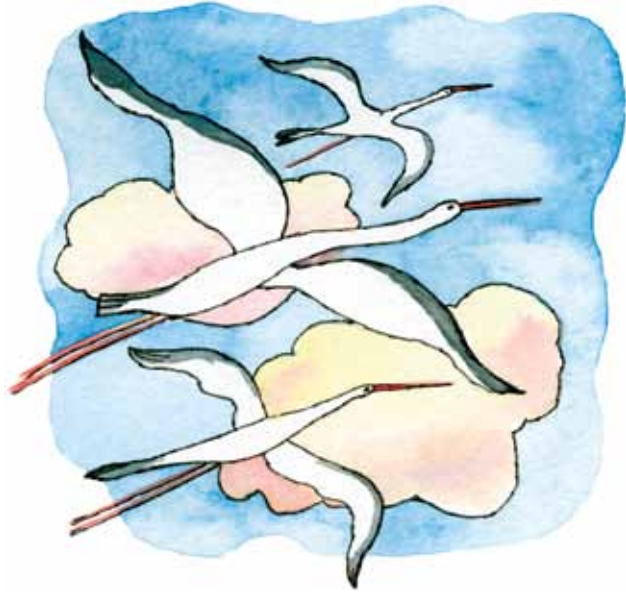
Tavaszbiztató

Télből elég
már a juss

ne késlekedj
március

meleg széllel
ide fuss

kívánom, hogy
messze juss!

Március

Köszöntlek, kedves, szép március! Langyos leheletedet érzem már a levegőben. Lábad nyomán kizöldül a fű. Előfehérlik a hóvirág, előkéklik az ibolya.

Felőled álmodoztam télen a kályha mellett. El-elűnődtem: hol vannak a virágaid? Hol vannak a madaraid? Mit csinál most a fecskénk? Mit csinál most a gólyánk?

Már úton vannak. Valahol a tenger felett száll felénk egy nagy fehér felhő. Azok a gólyáink. És száll egy nagy fekete felhő. Azok a fecskéink.

Gárdonyi Géza

1. Melyik évszakhoz tartozik március?
2. Milyen jelei vannak, a tavasz közeledtének?
3. Hol vannak télen a virágok, fecskék, gólyák?

Mese-morzsa

Két kicsi hangya elindult szerencsét próbálni. Mentek-mendegéltek, fűszálról-fűszálra másztak; repedésből hasadékba szálltak. Bejártak már vagy tíz tenyérsnyi helyet, dél volt már, s még semmit sem leltek.

– Enni kéne.

– Enni.

– Étlen nem lehet menni.

– Lehetni lehet, csak lassabban – fejezte be a sopánkodást a bölcsebbik hangya.

Azzal tovább mendegéltek, másztak. S egyszer nekimentek egy majdnem mogyorónyi morzsának.

Pihentek egyet, s nekiláttak a hurcolkodásnak. Azaz, csak láttak volna.

– Mit cipeljük a bolyba?! – gondolta, s mondta a ravaszabbik hangya.

– Együk meg itt helyben!

– Nem bánom, faljunk belőle, hogy kapjunk erőre – egyezett bele a másik – amennyit mi eszünk, meg se látszik.

– Az egészet megesszük!

– Nem értelek.

– Megesszük az egészet.

– Az egészet nem lehet, nem engedi a hangyabecsület.

– Füttyülök a becsületre. Éhes vagyok, meg akarom enni a részem.

A vitatkozásra melléjük szökkent a levelibéka.

– Na nézd csak – ümmögte –, a hangyák összekülönböztek a koszton. No, majd én elosztom – azzal hamm, a béka bekapta a morzsát.

Hát azóta a hangyák, amit találnak, szótlanul hazacipelik-hordják. Haza a bolyba.

Kányádi Sándor

boly: hangyák fészke

összekülönböztek: összevesztek

1. Keress kapcsolatot a közmondások és a mese között!

Aki keres, az talál.

Marakodás kutyaszokás.

**Ki a kicsit nem becsüli,
az a nagyot nem érdemli.**

Másét ne bánts, magadét ne engedd!

A háziállatok beszéde

Mesélő: Kimegy a gazda az udvarra, s rögtön körülveszik a ház állatai.

Gazda: Mi kéne, na, mi kéne?

Mesélő: A macska a lábához dörgölődik:

Macska: Mááj! Máááj!

Mesélő: A kutya a farkát csóválja, s ugat:

Kutya: Csont, csont, csont!

Mesélő: Egyet még ásít is:

Kutya: Húúúúús!

Mesélő: A réce a vizesvályú mellől hápogja:

Réce: Hát-hát – kása! Hát-hát – kása!

Mesélő: A galamb a dúcból burukkolja:

Galamb: Ku-u-kurica! Ku-u-kurica!

Mesélő: A ló kiröhög az istállóból:

Ló: He-he-he-here! He-he-he-here!

Mesélő: A tehén is kihümmög:
Tehén: Mmmmálé! Mmmmálé!
Mesélő: A disznó kiröfög az ólból:
Disznó: Dara, dara, dara!

Népmese

1. Mi történik az udvaron a gazdával?
2. Milyen állatok vették körbe? Sorold fel!
3. Mit csinált a galamb, a ló, a tehén, a disznó?
4. Mit kért a macska és a kutya? Miért éppen ezt kérték?

Játsszátok el!

Kot-kot-kot

- Kot-kot-kot, nagy titkot mondhatok!
- Csip-csip-csip, ugyan mit?
- Háp-háp-háp, mondjad hát!
- Gá-gá-gá, esküdj rá!
- Kár-kár-kár, halljuk már!
- Mek-mek-mek, ne ijessz meg!
- Be-be-be, ki vele!
- Vak-vak-vak, nékem csak!
- Mú-mú-mú, szomorú!
- Kot-kot-kot, leltem egy kukacot!

Szilágyi Domokos

Nevezd meg a vers állatait a hangjuk alapján!

Новая не помещается

A kiskutya meg a szamár

A szamár megirigyelte a kiskutya jó módját. Láta, hogy bemehet a legszebb szobába, ráfekhet a legszebb vánkosra. Sétálhat kedvére, nem dolgozik semmit, mégis mindennek a javát kapja. Neki meg csak a kóró meg a túske jut. Meg is kérdezte a kutyától:

– Mért szeret téged úgy a gazdasszonyod?

– Mert tudok farkat csóválni és két lábon szolgálni – felelte a kutya.

– Na, ez nem nehéz dolog – felelte a szamár –, majd én is megpróbálom.

Mikor nyitva volt a konyha, besomfordált. Két lábra állt, a farkát billegette, a lábát nyújtogatta, hogy tenyerest adjon.

A gazdasszony megijedt, s a porolópálcával kiverte. A szegény szamár máig is töri a fejét azon, hogy miért kapott ő verést azért, amiért a kutya dicséretet.

Népmese

1. Miért volt irigy a szamár a kiskutyára?
2. Miben próbálta utánozni a szamár a kiskutyát?
3. Miért kapott ki a szamár a gazdasszonytól?
4. Mondd el, mi a dolga a ház körül a kutyának, és mi a szamárnak?

Így meg úgy

Furcsa ember az irigy
torkán mérges a mirigy,
egyszer úgy, egyszer így,
hogy igazat sose higyj!

Weöres Sándor

Tanuld meg a verset!

A két jó barát

Két jó barát kiment az erdőre, s ott rájuk támadt a medve. Az egyik futásnak eredt, felmászott egy fára, s elbújt, a másik meg ott maradt az úton. Mit tehetett volna? Levetette magát a földre, s azt színlelte, hogy halott.

A medve odament hozzá, szagolni kezdte. Ő még a lélegzetét is visszatartotta.

A medve megszagolta az arcát, azt hitte, hogy halott, és odább ment.

Amikor a medve elment, a másik ember leszállt a fáról, s elnevette magát.

– Ugyan mondd – kérdezte –, mit súgott a füledbe a medve?

– Azt mondta nekem, hogy hitvány ember az, aki veszélyben cserbenhagyja a társát.

Lev Tolsztoj

1. Mondd el a történetet a saját szavaiddal!
2. Miért nem bántotta a medve a földön fekvő embert?
3. A fára mászó ember kinevette társát. Te mit mondtál volna az ő helyében?

A jó barát drágább az aranynál.

Találós kérdés

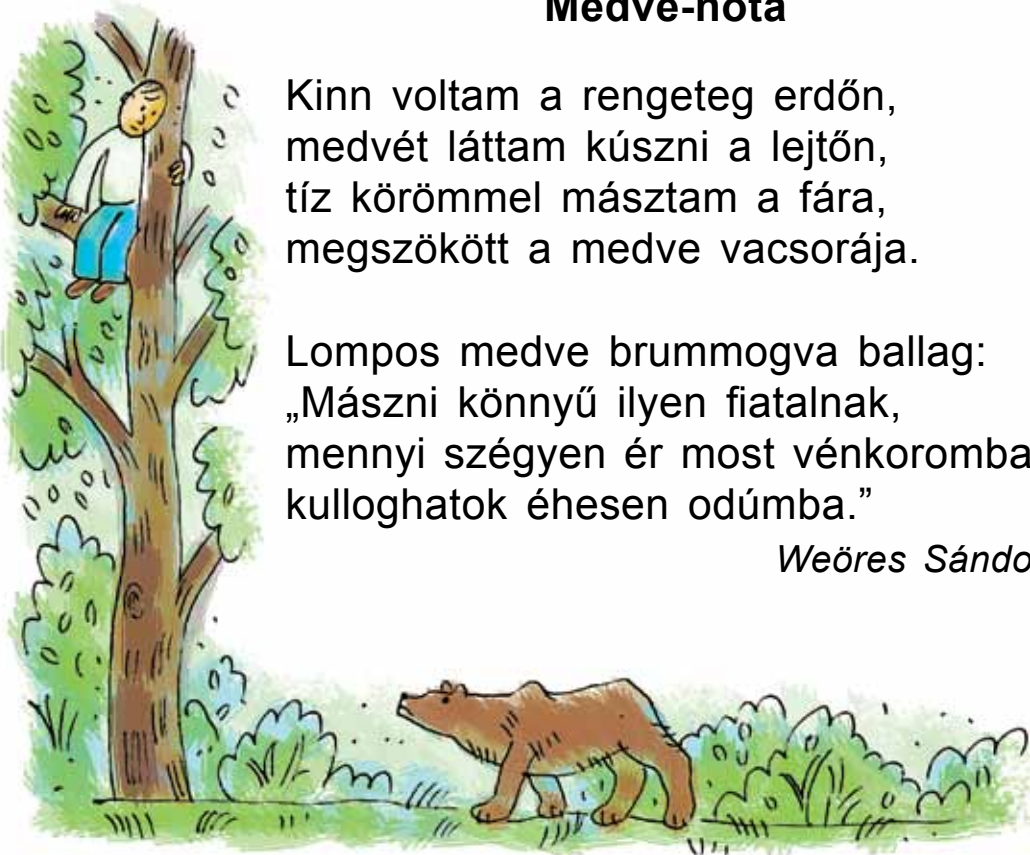
Tenyeres-talpas, hatalmas,
barna, bundás, óriás,
meglesi a méheket,
mézet rabol, ha lehet,
szamócát is szedeget –
átalussza a telet ...
(αλραω)

Medve-nóta

Kinn voltam a rengeteg erdőn,
medvét láttam kúszni a lejtőn,
tíz körömmel másztam a fára,
megszökött a medve vacsorája.

Lompos medve brummogva ballag:
„Mászni könnyű ilyen fiatalnak,
mennyi szégyen ér most vénkoromba,
kulloghatok éhesen odúmba.”

Weöres Sándor

Április hónapja

Bolondos egy hónap
április hónapja,
hol kalap a fején,
hol báránybőr sapka.

Köpönyegbe burkol,
ingujjra vetköztet:
mutatja a tavaszt
hol nyárnak, hol ősznek.

Hiába próbálnád
kilesni a kedvét,

túljár az eszeden,
mire észrevennéd.

Búsnak teszi magát,
szeme könnyben ázik,
mindegyre lehunyja
sűrű szempilláit.

Aztán gondol egyet,
fülig fut a szája,
s ránevet a fényben
hunyorgó világra.

Kányádi Sándor

1. Miért nevezi a költő április hónapját bolondosnak?
2. Hogyan öltözködnek az emberek áprilisban?
3. Hogyan változik a hónap kedve?
4. Tanuld meg a verset!

A kis fa

A gyerekek fát ültettek az út mellé. Még kicsi volt a fa. Gyökeret eresztett és nőni kezdett. Már négy ága volt teli levéllel.

Egy fiú elment mellette, leszakított egy levelet. Összegyúrta és eldobta.

– Miért szakítottam le? – gondolta. De aztán megnyugodott. Van a fának sok levele.

Arra ment egy másik fiú, letört egy ágat. Így gondolkozott: maradt még három ága.

Arra szaladt egy lány labdával. Feldobta a labdát a magasba. Az éppen a kis fára esett, és – reccs! – letörte a felső ágát.

– Hát ez baj! – mondta a kislány, és elkomolyodott. Aztán mégis megnyugtatta magát:

– Á, ettől még nem hal meg a fa. Nő majd új ága.

Jött egy fiú az új bicskájával.

– No mindjárt kipróbálom, fog-e az éle? –
gondolta. Levágta a fa egyik maradék ágát.

– Jó éles bicska!

A kis fa elszáradt.

Jöttek a gyerekek, akik ültették. Azon tanakodtak,
vajon miért pusztult el a fa.

Alexander Puskin

1. Sorold fel, kik ártottak a fának?
2. Ki ártott közülük véletlenül, és ki akarattal?

Találós kérdés

Amig él, mindig áll,
holta után szaladgál.
(falevél)

Tanuld meg a verset!

Húsvét ünnepére

Havak olvadoznak,
füvek hajladoznak,
piros húsvét ünnepére
bimbók fakadoznak.

Indák göndörödnek,
szirmok elperegnek,
nyúlfiak a puha fűvön
vígán hemperegnek.

Szepesi Attila

Május

Kicsi csokrom, tarka csokrom,
úgy kötöm, hogy mosolyogjon.
Minden egy szál virágja
kacagjon rá anyámra.
Minden kelyhe neki nyíljon,
csillag üljön minden szirmon,
harmatcseppek fénylő gyöngye,
valamennyi őt köszöntse.

Majtényi Erik

Tanuld meg a verset!

Anyák napjára

A napsugár énreám
nemcsak délben árad.
Munka után jó anyám
megjön, kicsit fáradt,
de szemében láthatom:
nap süt, mint az égen.
Édesanyám! Szép napom,
ragyogj soká nékem!

Jobbágy Károly

1. Sorold fel, mit csinál a versbeli édesanya a gyerekéért!
2. Mondd el, mit tesz édesanyád érted!
3. Te mit teszel édesanyádért?

Az egyik legértékesebb ajándék, amit anya a gyermekeinek adhat, a jó példa.

Maradj, fogd meg a kezem

Maradj, fogd meg a kezem,
ülj az ágyam szélére, mesélj!
Ha lerúgom a paplant,
takarj be, simogasd meg az arcom,
és ha elalszom, akkor se hagyj el.

Ágai Ágnes

Olvasd helyesen!
maradj hagyj
ülj mesélj simogasd

Legyen álmod...

Takaród hadd igazítsam,
Puha párnád kisimítsam,
Legyen álmod kerek erdő,
Madaras rét, bokor-ernyő.

Weöres Sándor

1. Szótagold és olvasd helyesen!
igazítsam kisimítsam

Nyár

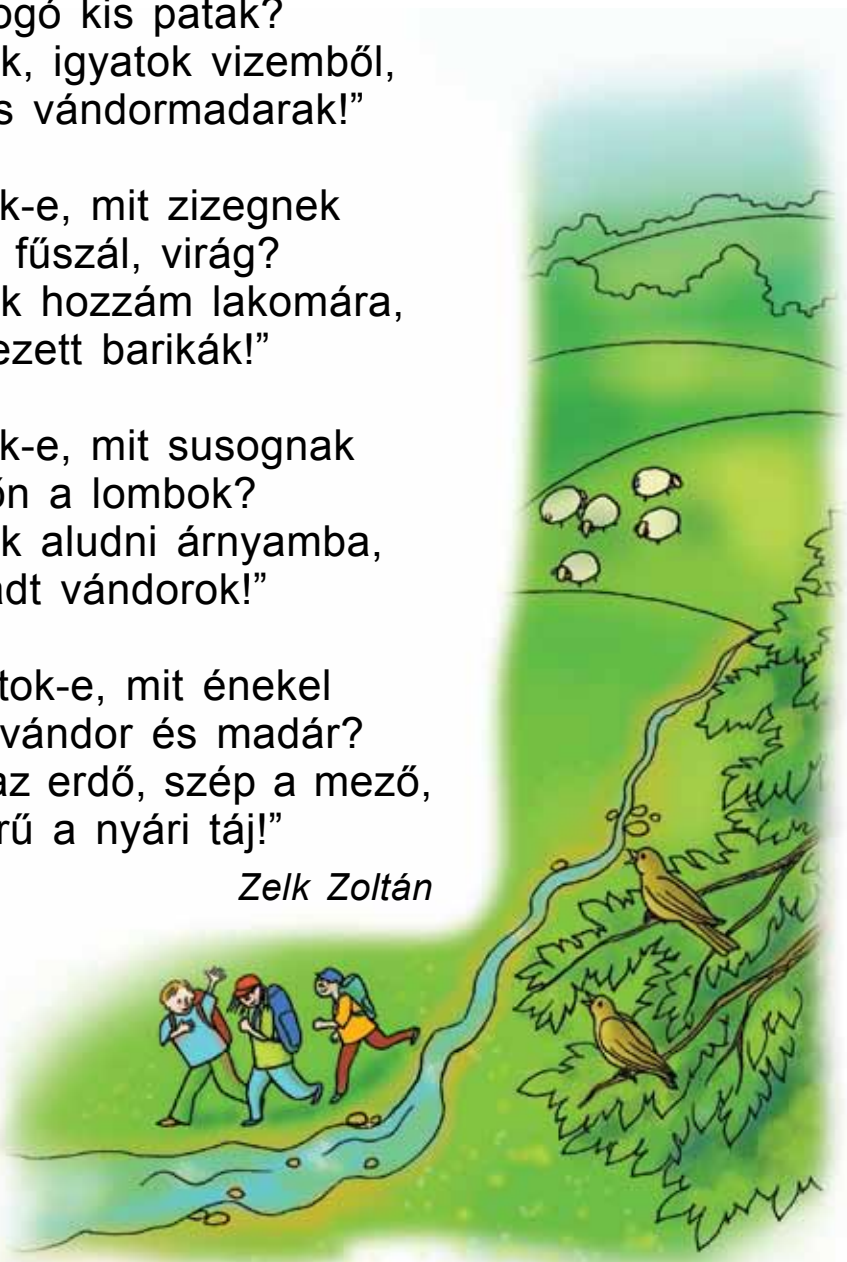
Tudjátok-e mit énekel
a csobogó kis patak?
„Gyertek, igyatok vizemből,
szomjas vándormadarak!”

Tudjátok-e, mit zizegnek
a réten fűszál, virág?
„Gyertek hozzám lakomára,
megéhezett barikák!”

Tudjátok-e, mit susognak
az erdőn a lombok?
„Gyertek aludni árnyamba,
ti elfáradt vándorok!”

S tudjátok-e, mit énekel
Fáradt vándor és madár?
„Szép az erdő, szép a mező,
gyönyörű a nyári táj!”

Zelk Zoltán

Olvassátok el szereposztásban!

1. Figyeljétek meg, hol van felkiáltójel és hol van kérdőjel a mondatok végén!

A farkastanya

Mi jutott eszébe egyszer a tojásnak? Nekiindult vígan a kerek világnak. Gurult, gurult szaporán, hegyen-völgyön által. Hát egyszer csak találkozott a begyes rucával. Megkérdezte a ruca:

- Tojás pajtás, hová mégy?
- Elmegyek világgá.
- Én is megyek, menjünk együtt!
- Jól van, menjünk hát!

Ahogy mentek, mendegéltek, találkoztak a kasszal.

- Hová mentek, mondjátok?
- Megnézzük a világot!
- Én is megyek, menjünk együtt!
- Jól van, menjünk hát! – hápogott a ruca.

Ahogy mentek, mendegéltek, szembe jött velük a varrótű, a rák, azután a ló és végül az ökör. Mindnyájan a világjáró társasághoz szegődtek.

Ahogy mentek, mendegéltek, estére egy házhoz értek és a házba mind betértek. Bent a házban körülnéztek. Aztán szépen lenyugodtak.

A tojás a tüzes hamut választotta ágyának. A dézsában a sok víz megtetszett a ráknak. A ruca meg a kakas a kemence tetején talált éjjeli szállást. Tű pajtás a törülközőbe szűrődött. A ló a ház közepére feküdt. Az ökör meg az udvarra.

Már javában szunyókáltak a vendégek, amikor nagy sebbel-lobbal jött tizenkét farkas. A kis ház a farkasok tanyája volt. Mindjárt megéreztek, hogy idegenek vannak a tanyában.

A legbátrabb farkas bement.

Ahogy a kemence tetején a gyufát kereste, a ruca meg a kakas megcsipkedte. Szaladt a parázshoz, hogy világosságot gyújtson. Hát a tojás szétpukkadott és nagyot kiáltott. Szaladt a dézsához, hogy megmosakodjék. Ott meg a rák koma karmolászta orron. Szaladt a törülközőhöz kezét megtörölni. Itt sem volt oka cseppet sem örülni. Úgy összeszúr-

kálta valami tűféle, hogy csöpögni kezdett a hős farkas vére.

Nagy ijedten a ház közepére ugrott. Ott meg rajta a ló olyan nagyot rúgott, hogy repült, mint a labda ki a nagy udvarra. Itt meg az ökör dőfött rajta olyat, hogy fájt minden tagja.

Ordítva elfutott a többi farkashoz:

– Égszakadás, földindulás,
Fussunk, fussunk innen!
Elfoglalták a mi tanyánk,
Ezer ördög itt benn.

Futásnak eredtek mind a tizenketten. Tán még most is futnak, hogyha meg nem álltak ...

Népmese

Rákóczi virágai

Nagyon régen történt. Akkor még a munkácsi vár udvarát Zrínyi Ilona gyönyörű tulipánjai díszítették.

A tulipánokat a vár úrnője kisfiával, Rákóczi Ferencsel együtt gondozta, locsolgatta.

Egy hideg, viharos éjszakán a kis Rákóczi azt álmodta, hogy a tulipánokat veszély fenyegeti. Kikapkodott a kertbe, és betakargatta a fázó virágokat.

Jócselkedete közben megjelent előtte egy angyal. Jutalmul átadott neki egy védelmező aranytrombitát.

Egyszer a kis Ferenc a vár udvarán játszadozott. Hirtelen zajt hallott. Lenézett a vár faláról. Látta, hogy ellenség közeledik feléjük. Gyorsan előkapta aranytrombitáját és belefúj. Csoda történt.

A tulipánok lovas katonákká változtak, és kis vitézük mögé sorakoztak. Rákóczi felpattant fehér lovára, és virághadseregével elűzte az ellenséget.

1. Mit tett a kis Rákóczi a tulipánokkal?
2. Mire használta a kis Ferenc az aranytrombitát?

Mit tudsz Rákóczi Ferencről? Kérd meg nagyszüleidet vagy szüleidet, hogy meséljenek róla!

Ukrajna állami zászlaja
Ukrajna kis állami címere

Ukrajna állami himnusza

Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще нам, браття молодії, усміхнеться доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці.
Запануєм і ми, браття, у своїй сторонці.

Refrén:

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Javaslatok az Ábécéskönyv I. részének használatához

3. oldal:

- Mit láttok a képen? Kivel jöttek a gyerekek az iskolába? Milyen játékokat hoztak magukkal a gyerekek? Kitől búcsúznak a gyerekek?

• A képekről:

Az elsősök egy része még nem tud különbséget tenni a jobb és a baloldal között. Ennek ismerete nagyon fontos a balról jobbra haladó írás és olvasás szempontjából. Ennek begyakorlására szolgál az oldal alján levő hol balra, hol jobbra, fel- és lemutató színes hét nyíl.

4–5. oldal: meséltesük a gyerekeket a képen látható eseményekről!

- *Bemutakozás* (a gyerekek gyakorolják a bemutatkozást padtársaikkal).
- *Miről beszélgethetnek?* (a tanító néni és a két kislány arról beszélgethetnek, hogy a nagy barna maci miatt nem tud leülni a másik kislány a kismackójával. A tanító oldja meg a helyzetet. Hogy hogy, azt az 5. o. láthatjuk).
- *Vajon mit mondhatott a két kislánynak a tanító néni?* (Mondja el minél több gyerek a véleményét). A két kislány összebarátkozott, és a macik is jó helyre kerültek.
- *A 4. o. alján látható paprikajancsi hol van?* (a szék mellett, mögött, előtt, alatt, rajta?).
- *Az 5. o. hova kerültek a játékok, mivel foglalkoznak a gyerekek? Gyakoroljuk a különbségek megfigyelését!* (Színbeli, nagyságbeli eltérések)
- *Az oldal alján levő játékokat keressék meg a gyerekek az előző oldali rajzon!*

6–7. oldal: A parkban

- *Meséljenek a gyerekek arról, hogy ki mivel foglalkozik!* Kie lehet a kutya? Mire figyelnek a hintázó és bicikliző gyerekek? (A kép legfontosabb eseménye, amiből történetet lehet kikerekíteni, a fészekrabló két fiú). Mi erről a gyerekek véleménye? Jó alkalom ez arra, hogy a természet szeretetére, a madárvilág védelmére neveljük az elsősöket. Ennek a történetnek a folytatása a 8–9. o. látható.

A 6. o. alján látható lovacskaó kisfiú segítségével gyakorolható az irányok helyes felismerése.

A 7. o. alján látható tárgyakat meg kell találni a rajzon: *csörgőóra, csúzli, forgó, kislapát.*

8–9. oldal:

- **Kérdések:** Miért kacag a két fészekrabló gyerek? (*Ti mit tennétek?*)
Hogyan cselekszik a labdázó fiú? Ki vigyáz a labdára? Mi történik a kárörvendően kacagó fiúval? Mit gondolhatnak a fiúk, amikor labdázni látják a biciklis kislányt és a kisfiút? Mit mutat rajz? Szégyellik magukat vagy nem?
- A 8. o. alján látható képek segítségével a rászoruló emberek megsegítésére, udvariasságra, figyelmességre nevelhetők a gyerekek.
- A 9. o. levő rajzok az ellentétek felismerésére és megnevezésére neveli a gyerekeket: *kövér – sovány, erős – gyenge, hosszú – rövid, nagy – kicsi, öreg – fiatal, magas – alacsony.*

10–11. oldal:

- **Eseménykép:** mesélik el a gyerekek, mit látnak a képen.
Utánoztassuk a gyerekekkel a méhek zümmögését!
- A 10. o. megkezdődik a szókezdő hangok felismerésének gyakorlása. A **z** hangot találjuk a *zár, zebra, zongora, zokni* szavakban.
- Alul a nyolc kép segítségével megtanítható, hogy vannak *háziállatok* és *vadon élő* állatok. Nevezzék meg!
- A 11. o. a **m** hanggal kezdődő szavakat gyakorolhatjuk: *mókus, mérleg, málna, majom.*
- Az oldal alján levő hat rajz segítségével utánozható a biciklipompa hangja (**f-f-f**), az indián csatakiáltását (**u-u-u**), a motor hangját (**r-r-r**), a tenyerébe lehelő ember hangját (**h-h-h**), a kígyó sziszegését (**sz-sz-sz**), a mentőautó hangját (**nínó-nínó-nínó**).

12. oldal: Az erdei iskolában

- Mitől rémülnek meg az iskolások? Milyen jel van az ajtón? Milyen állatokat láttok a rajzon? Melyik állat fél a legjobban a farkastól? Mit gondoltok, megengedi-e a tanító, hogy a kiscsőr is járhatson iskolába?
- Alul az **a** és az **e** hang gyakorlása.
az a hang ejtése: *ajtó, alma, ablak, asztal*
az e hang ejtése: *egér, eke, esernyő, elefánt*

13. oldal:

- **Eseménykép:** a cicaiskolában a tanulók azt a feladatot kapják, hogy egeret rajzoljanak. A nagy munka közben egy igazi egér bújik elő az egérlukból. Valamennyien üldözni kezdik.
- Alul a kérdőjel után: hová bújhatott a kiscsőr? *a szőnyeg alá, a szekrény tetejére, a könyv mellé, az egérlukba*
- A lap alján levő gyakorlat a **c** hang felismerésére szolgál a rajzzal ábrázolt *cumi, cipő, ceruza, fécén, lánc* szavakban. Nehezíti a hangfelismerést, hogy itt már a szó közepén és végén megtalálható a gyakorolt hang.

16–17. oldal:

Az TV-maci esti programját ábrázolja a fenti 5 rajz

- A képek megbeszélése után figyeltessük meg a gyerekekkel a 17. o. levő három mesefilm-képet. Fel kell ismerniük *A kis kakas gyémánt félkrajcárja, A róka és a holló* és a *Piroska és a farkas* c. meséket. Beszélgetés a mesékről.
- Az oldal alján levő gyakorlat a sorrendiség felismerésére szolgál. Milyen állatok következnek a kakas után. Hogyan kapcsolódnak a fenti mesefilm-képekhez?
- A 16. o. rókája és Piroskája az **r** és a **p** hang felismerését vezeti be:
róka, rák, repülő, vár, madár, torta
Piroska, pipa, harapás, piros, kalap, virág

18–19. oldal: a 3 színes illusztráció Kormos István *Vackor az első bében c. meserészletét ábrázolja* (a 130. oldalon olvasható)

- A 18. o. közepén Vackor látható, amint mondja a mesét az osztálynak és a tanító néninek.
- Jó alkalom kínálkozik itt a gyerekek meseélményeinek megbeszélésére, esetleg a gyerekek kedvenc meséinek meghallgatására.
- Alul az **ó** hang felismerésére szolgálnak a képek
az ó hang ejtése: *óra, pók, ló, róka, mókus*
- A 19. o. fontos részhez értünk. Annyi napocskával kell jelölni a tárgyképből levezetett

szót, ahány hang van benne. Egy hang jele egy mosolygós napocska .

- Alul amellet, hogy a képsor **cs** hang felismerésére szolgál (*csap, cső, csont, csiga, fecske, bölcső*), a kimondott szó hangjának a számát is jelölni kell a kérdőjelek helyén.

20–21. oldal: *Vízparti kirándulás*

- Feleleveníthetjük a nyári élményeket: ki hol nyaralt, ki tud úszni az osztályban, hogyan és hol tanult meg úszni stb.
- A képen egy öttagú családot látunk. Hárman a műrepülőgép mutatványait nézik. Közben két fiúcska bajba kerül, mert kilyukadt a gumimatracuk. A szülők nem látják a bajt. Az ijedt gyerekeket egy bűvár menti ki. Persze, itt is hagyni kell a gyerekeket, hogy találják ki ők a történetet. (Hasznos tanulságokat lehet itt tudatosítani a gyerekekkel.)
- Alul a 20. o. a **h** hang ejtését gyakorolhatjuk: *hal, háló, hegy, híd, hajó, hinta*, a kimondott szó hangjának számát a kérdőjel helyén kell jelölni.
- A 21. o. alján a **b** hang ejtését gyakorolhatjuk: *bűvár, busz, béka, banán, bárány, bot*. A kérdőjelek helyére a hangok számát jelöljük.

TARTALOM

Jelmagyarázat.....	2
I. Szóbeli előkészítő szakasz	3
II. Betűtanulási szakasz	20
Nyomtatott és írott kis- és nagybetűk	
III. Olvasmányok	103
Vackor meséje Csirióról.....	103
A török és a tehenek (Móricz Zsigmond).....	104
Hó, hó, hó (Tarbay Ede).....	105
Csilingelő (Csanádi Imre).....	106
Nem vagyok otthon (Grigorij Osztyer).....	107
Vendégvárás (Gazdag Erzsi)	108
A kesztyű (Ukrán népmese)	109
Miért haragszik a kutya a nyúlra (Magyar népmese)..	111
Miből lesz a nyulacska? (Mondóka)	112
A vak (Lev Tolsztoj).....	113
A süket, a vak és a kopasz (Benedek Elek).....	113
Mondóka (Népköltés)	114
Mi volt a táskában? (Marék Veronika).....	115
A bűvös táska (Szűcs Imre)	116
Ha én felnőtt volnék (Janikovszky Éva).....	117
Tóbiás (Verseghy Erzsébet).....	119
Rikoltások (Csoóri Sándor)	119
Farsangnapi kutyabál (Csoóri Sándor)	120
Tavaszbiztató	121
Március (Gárdonyi Géza).....	121
Mese-morzsa (Kányádi Sándor)	122
A háziállatok beszéde (Népmese)	124
Kot-kot-kot (Szilágyi Domokos)	125
A kiskutya meg a szamár (Mese)	126
Így meg úgy (Weöres Sándor)	127
A két jó barát (Lev Tolsztoj)	128
Medve-nóta (Weöres Sándor).....	129
Április hónapja (Kányádi Sándor)	130
A kis fa (Alekszander Puskin)	131

Húsvét ünnepére (Szepesi Attila)	132
Május (Majtényi Erik)	133
Anyák napjára (Jobbágy Károly).....	133
Maradj, fogd meg a kezem (Ágai Ágnes)	134
Legyen álmod... (Weöres Sándor)	134
Nyár (Zelk Zoltán).....	135
A farkastanya (Népmese)	136
Rákóczi virágai	139
Ukrajna állami himnusza.....	140
Javaslatok az Ábécéskönyv I. részének használatához	141

Навчальне видання
Товт Довра Елемирівна

Буквар

Угорська мова для загальноосвітніх навчальних закладів
з навчанням угорською мовою.
1 клас

4-те видання, перероблене і доповнене

Рекомендовано Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України

Видано за рахунок державних коштів. Продаж заборонено

Угорською мовою
Зав. редакцією *А.А. Варга*
Редактор *О.О. Дебрецені*
Художній редактор *І.Б. Шутурма*

Формат 70x100 ¹/₁₆. Умовн. друк. арк. 11,7. Обл.-вид. арк. 13,5.
Тираж 2010 пр. Зам. № .

Державне підприємство
«Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Світ»
79008 м. Львів, вул. Галицька, 21
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2980 від 19.09.2007
www.svit.gov.ua
e-mail: office@svit.gov.ua
svit_vydav@ukr.net

Друк на